

Oslo kommune
Bydel Østern
Bydelsadministrasjonen

Vedleggshefte

Møte: Oppvekstkomite
Møtested: Eplehagen Familiesenter, Oppsalveien 20
Møtetid: mandag 31. august 2009 kl. 18.00
Sekretariat: Torunn Nyrnes, tlf. 23438561

Saksnr	Sakstittel- Dokumentbeskrivelse	Dokumentnr
Sak 40 /09	Virkning av regnskap for 2008 m.v	200900208-16
	- Oppsummering av regnskapsrevisjonen for 2008	
	- Oppsummering av regnskapsrevisjonen for 2008	
	- Oppsummering av regnskapsrevisjonen for 2008	
Sak 43 /09	SaLTo handlingsplan 2009 - 2012	200500847-25
	- SaLTo handlingsplan Bydel Østern 2009 - 2012	
Sak 44 /09	Prosjekt "Ja du kan"	200600748-18
	- Prosjektbeskrivelse - "Ja - du kan!"	

Oslo kommune
Kommunerevisjonen

Bydel Østensjø
Postboks 157 Manglerud
0612 OSLO

OVK 40/09

OSLO KOMMUNE	
ØSTENSJØ	
12 MAI 2009	
200900537-26	UG
AVD. SAKSBEH.	AK 1262
Dato: 06.05.2009	

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):
200900368-1
Revisjonsref:

Saksbeh:
Lisbeth Nyborg
Tlf: 916 79 963

Arkivkode
126.2.1

OPPSUMMERING AV REGNSKAPSREVISJONEN FOR 2008

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrifter, om det gir et uttrykk for den økonomiske virksomheten i regnskapsåret og stillingen ved årsskiftet i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk. Det er også revisors oppgave å vurdere om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, om budsjettbeløpene i årsregnskap stemmer med regulert budsjett, og om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. Revisor skal også kontrollere om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

I den grad det følger av god kommunal revisjonsskikk skal revisor, som en del av regnskapsrevisjonen, se etter at den revisjonspliktige har ordnet den økonomiske interne kontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av regnskapsmaterialet for å vurdere den økonomiske interne kontrollen og for å konkludere i revisjonsberetningen. Revisjon omfatter også en vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, og dessuten vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet.

Ledelsen er selv ansvarlig for at virksomheten etterlever lover, forskrifter og kommunale vedtak. Ledelsen er også ansvarlig for at det er etablert og blir gjennomført tilfredsstillende intern kontroll og at det blir avgitt et regnskap med korrekt og fullstendig økonomisk informasjon.

Årets regnskapsrevisjon

Vi har utført revisjonen i samsvar med kommuneloven, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, herunder revisjonsstandarter vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Vi vil i denne revisjonsrapport peke på områder der det etter vår mening er grunnlag for forbedringer og kommentere enkelte forhold i forbindelse med årsregnskapet.

1. Intern kontroll

I forbindelse med regnskapsrevisjonen tok vi opp at dokumentasjon for varemottak sjelden ble registrert i Agresso, se også punkt 2.2 under.

2. Revisjonsberetning til bykassens regnskap for 2008

Vi har i revisjonsberetningen enkelte presiseringer som kan være av betydning for flere av virksomhetene i kommunen:

2.1 Kompensasjon av merverdiavgift

Teksten i revisjonsberetningen er som følger:

Lov om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner har en streng foreldelsesfrist, basert på fakturadato. Det er noe usikkerhet knyttet til forståelsen av bestemmelsen i de tilfellene hvor faktura er mottatt men vare eller tjeneste helt eller delvis ikke er levert. Oslo kommune har ved en gjennomgang i 2009, lagt til grunn en forståelse av bestemmelsen som medfører at foreldelsesfristen ikke er overholdt for et betydelig antall fakturaer. Det er derfor avsatt 106,4 mill. kroner for tilbakebetaling av urettmessig mottatt kompensasjon for årene 2005-2008. Se byrådssaken side 2 og note 3.3, side 27. I tillegg er det ikke søkt om kompensasjon for 5,8 mill. kroner. Samlet tap for kommunen er beregnet til 112 mill. kroner.

Byrådsavdelingen for finans og utvikling sendte i starten av mars ut et brev til virksomhetene der man ber virksomhetene påse at det ikke er foreldede krav i kompensasjonsbeløpet for 1. termin 2009.

2.2 Dokumentasjon av varemottak

Teksten i revisjonsberetningen er som følger:

Det er gjennomgående svak eller manglende dokumentasjon av varemottak i regnskapet. Det er ofte manglende sporbarhet mellom regnskapsdokumentasjon og varemottaksdokumentasjon.

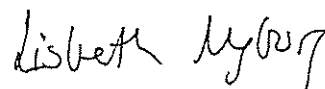
Byrådsavdelingen for finans og utvikling har i Rundskriv 32/2008 ytterligere beskrevet krav til intern kontroll rundt anskaffelsesprosessen. Revisjonen er av den oppfatning at sporbarhet mellom regnskapsdokumentasjon og varemottakskontroll er viktig for å verifisere og kunne etterkontrollere og godkjenne utgiftene og utbetaling.

Se også punkt 1 Intern kontroll.

Vi ønsker tilbakemelding på de omtalte forhold innen 06. juni 2009.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
avdelingsdirektør

Lisbeth Nyborg
revisjonsrådgiver

Kopi: Bydelsutvalget i bydel Vestre Aker
Byråden for velferd og sosiale tjenester

Kommunerevisjonen
Fredrik Selmers vei 2
0663 OSLO

Deres ref:
200900368

Vår ref (saksnr):
200400537-30

Saksbeh:
Neil A. Haakonsen, 23438583

Dato: 04.06.2009

Arkivkode:
126.2

OPPSUMMERING AV REGNSKAPSREVISJONEN FOR 2008

Vi viser til brev fra kommunerevisjonen av 6.5.2009 og har følgende tilbakemeldinger på de omtalte forhold:

Pkt. 1. Intern kontroll og pkt. 2.2 Dokumentasjon av varemottak

Det påpekes at bydelen sjeldent registrerer dokumentasjon for varemottak i Agresso.

Vår kommentar: Det er korrekt at vi ikke rutinemessig benytter kommentarfeltet til varemottakskontroll. Vi har valgt å benytte dette feltet til "åpne kommentarer" der de som er involvert i fakturabehandlingen kan skrive kommentarer/spørsmål de finner aktuelle. Vi mener at det er en forutsetning for å kontrollere/kontere en faktura og sende den videre for godkjenning at varen/tjenesten er mottatt og vurdert å være i overensstemmelse med bestilling. I våre rutiner skal den som kontrollerer/konterer fakturaen sjekke faktura opp i mot pakkseddel og påføre bilagsnummer på pakkseddelen som oppbevares i egen perm på tjenestestedet. Imidlertid ser vi behov for at bydelen kontrollerer at rutinen følges på tjenestestedene, for å sikre at rutinene følges vil bydelen informere tjenestestedene om rutinen og kontrollere at den følges. Vi mener denne rutinen sikrer sporbarhet og dokumentasjon av varemottak. I den grad bydelens rutiner ikke er i samsvar med gjeldende regler ber vi om en tilbakemelding slik at de kan endres i tråd med merknadens anbefalinger.

Pkt. 2.1 Kompensasjon av merverdiavgift

Det påpekes at bydelen i sitt regnskap har foreldede krav i sitt kompensasjonsbeløp.

Vår kommentar: Bydelen hadde per 28.2.2009 krevd kompensasjon på i alt kr. 17 506,88 hvor kravet er foreldet. Disse kompensasjonskravene er nå tilbakeført og fakturaene er postert på nytt uten kode for kompensasjon.

Vi er kjent med rutinene for hvordan de nevnte forhold skal regnskapsføres. Det skyldes feil at dette ikke er fult ut korrekt i gjort i årsregnskapet. Vi vil sørge for at dette blir korrekt fremover.

Oslo kommune
Kommunerevisjonen

Bydel Østensjø
Postboks 157 Manglerud
0612 OSLO

OVK 40/09

OSLO KOMMUNE	
BYDEL ØSTENSJØ	
26 JUN 2009	
200400537-31	UG
AVD.	SAKSBEH.: /
	AK 126.2

Dato: 24.06.2009

Deres ref: 200400537-30

Vår ref (saksnr.):
200900368-3
Revisjonsref:

Saksbeh:
Lisbeth Nyborg
Tlf.: 916 79 963

Arkivkode
126.2.1

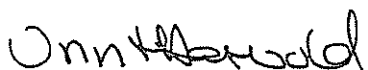
OPPSUMMERING AV REGNSKAPSREVISJONEN FOR 2008

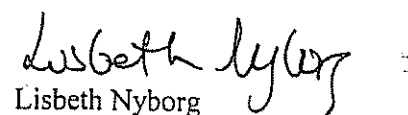
Vi viser til vårt brev av 06.05.2009 og bydelens svar av 04.06.2009 vedrørende regnskapsrevisjonen for 2008. Vi hadde følgende bemerkninger:

- Dokumentasjon for varemottak ble sjelden registrert i Agresso. I henhold til bydelens svar har de etablert egne rutiner for oppfølging av varemottak som vil være en alternativ kontroll til bruk av merknadsfeltet. Sporbarhet mellom regnskapsdokumentasjon og varemottakskontroll er viktig for å verifisere og kunne etterkontrollere og godkjenne utgiftene og utbetaling. I henhold til rundskriv 32/2008 fra Byrådsavdelingen for finans og utvikling skal varemottak registreres i Agresso sammen med henvisning til bestillingsdokument.
- Enkelte krav om kompensasjon for merverdiavgift som var foreldet var ført i bydelens regnskap. I henhold til bydelens svar er disse bilagene tilbakeført.

Vi anser med dette revisjonssaken som avsluttet.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
avdelingsdirektør

Lisbeth Nyborg
revisjonsrådgiver

Kopi: Bydelsutvalget i Bydel Østensjø
Byråden for velferd og sosiale tjenester

Adresse:
Grenseveien 88
0663 OSLO

Telefon resepsjon 23 48 68 00
Telefaks 23 48 68 01
Org.nr.: 976 819 861

Epost: postmottak@revisjon.oslo.kommune.no
Internett: <http://www.krv.oslo.kommune.no>

Med hilsen

Tove Stien
Bydelsdirektør

Håkon Kleven
Avdelingssjef Plan og
økonomi

Bydel Østensjø

SaLTo handlingsplan 2009 - 2012

På bakgrunn av bystyremelding nr. 2/1999, "Kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge", vedtok byrådet 27.05.2003 å etablere en ny og mer effektiv samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt for bekjempelse av barne- og ungdomskriminaliteten i hovedstaden, samt samordne og strukturere samarbeidet internt i kommunen og mellom Oslo kommune og andre statlige instanser. Dette skal skje på styrings-, koordinerings- og utføernivå. Modellen skal også organiseres i forhold til tre geografiske/administrative områder, dvs. hele kommunen, politikretsene og bydelene. SLT- modellen skal bidra til å videreutvikle og formalisere samarbeidsstrukturene, og sikre at tjenester og tiltak forebygger mer effektivt. SLT- modellen for Oslo kommune har fått navnet SaLTo (Sammen lager vi et trygt Oslo). Politirådet i Oslo er SaLTos styringsgruppe sentralt. Politirådet ledes av byrådslederen og består av ledelsen i Oslo politidistrikt og kommunens administrative toppledelse, dvs. utvalgte kommunedirektører. Byrådsavdelingen for velferd og sosiale tjenester er sekretariat for Politirådet.

Etter en prosjektperiode i 2004 – 2005, ble SaLTo modellen utvidet til hele byen i 2006. Bydel Østensjø startet sitt arbeid 01.06. 2006.

Lokale styringsdokumenter:

- Strategisk plan for Bydel Østensjø 2005-2008
- Ruspolitisk handlingsplan 2007 – 2009
- Handlingsplan psykisk helse 2009 - 2010

Sentrale styringsdokumenter:

- Byrådssak 1012/06
- Sentral handlingsplan 2008
- SaLTo handlingsprogram 2009 – 2012
- Bystyremelding nr. 2/2007, Trygg By – kriminalitetsforebygging i Oslo

Bydel Østensjø

Bydel Østensjø har siden våren 2005 organisert det tverrfaglige og tverretatlige samarbeidet innenfor områdene psykisk helse, barnevern, rusproblematikk og kriminalitetsforebyggende tiltak i et system. De fire områdene har felles styringsgruppe og felles samordningsutvalg.

Styringsnivå

Styringsgruppe- sammensetning (faste representanter):

Stasjonssjef Manglerud politistasjon og/eller leder av forebyggende avsnitt

Avdelingssjef for Barne- og Ungdomspoliklinikk for psykisk helse - Oslo Syd (BUP Oslo Syd)

Utdanningsetaten v/områdedirektør

Bydelsdirektør

Avdelingssjef barn og kultur (møteleder)

Avdelingssjef velferd og fritid

Sekretær for styringsgruppen er SaLTo koordinator

Styringsgruppens oppgaver:

Styringsgruppen har den overordnede styringen og vedtar rammene for det helhetlige tverrfaglige/tverretatlige samarbeidet i Bydel Østensjø. Styringsgruppen møtes minst 2 ganger i året.

Koordineringsnivå

Samordningsutvalg – sammensetning (faste representanter):

Avdelingssjef barn og kultur (leder utvalget)

Avdelingssjef velferd og fritid

Seksjonsleder barnehager

To representanter fra Fagsenteret barn og unge
Leder sosialtjenesten - tiltakssenteret
Leder av barnevernkontoret
Leder av Oppfølging- og tilrettelegger-tjenesten (OFOT)
Leder forebyggende helse barn og unge
Enhetsleder for BUP Oslo Syd, Enhet Østensjø
Leder av forebyggende avsnitt – Manglerud politistasjon
En representant fra barneskolene (en rektor)
En representant fra ungdomsskolene (en rektor)
En representant fra videregående skoler (en rektor)
Sekretær for styringsgruppen er SaLTo koordinator

Samordningsutvalgets oppgaver:

Samordningsutvalget skal prioritere innsatsområder og ressursbruk til tiltak på tvers av sektorgrensene. Evaluere samarbeidssystemet og fremme forslag om videreutvikling. Samordningsutvalget møtes fire ganger i året med to møter i hvert halvår. Det nedsettes arbeidsgrupper ved behov.

Utførernivå på enkeltsaker

Samarbeidet i enkeltsaker organiseres ved

- den fagpersonen som kommer i kontakt med barnet har ansvar for å initiere til tverrfaglig samarbeid
- operative samarbeidsavtaler mellom barnverntjenesten og aktuelle samarbeidspartnere
- sikringsrutiner som trer i kraft der sakene stopper opp eller når tjenestene unnlater å arbeide tverrfaglig

Utførernivå ved hendelser og fenomener i oppvekstmiljøet som vekker bekymring

Tre nettverksgrupper med målgruppe 12 – 18 år (23), er fordelt geografisk på region Bøler, region Manglerud og region Oppsal. De faste representantene arbeider direkte med målgruppen innenfor samme region.

Faste representanter:

Fra barnevernkontoret, Oppfølging- og tilrettelegger-tjenesten, sosiallærer, fritidsklubb, skolehelsesøster, forebyggende politi, utekontakt.

Oppgaver:

Nettverksgruppene skal utveksle informasjon om tendenser i ungdomsmiljøet og drøfte generelle utfordringer. Ved hendelser og fenomener i oppvekstmiljøet som vekker bekymring, benyttes nettverksgruppene til å kartlegge utfordringene og iverksette koordinerte tiltak på et tidligst mulig tidspunkt.

Møtefrekvens:

Fem møter i året hvorav et møte er felles for alle tre nettverksgruppene.

Ansvarlig:

Hovedansvarlig SaLTo koordinator i samarbeid med barneverntjenesten (en møteleder fra barnevernkontoret og en møteleder fra OFOT)

Utførernivå i generelle saker

Det nedsettes arbeidsgrupper og tiltaksgrupper etter behov. Disse skal ha en sammensetning som ivaretar tilstrekkelig nærhet til det utførende nivå.

Føringer i forslaget til sentralt SaLTo handlingsprogram 2009 - 2012

Visjon:

Oslo skal være en trygg by med trygge skoler og et trygt oppvekstmiljø

Hovedmål:

SaLTo skal samordne ressursene i arbeidet for å sikre barn og unge et koordinert tilbud, redusere barne- og ungdomskriminaliteten og redusere rusmisbruket blant barn og unge

Overordnede strategier:

- Samordne et bredt, helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid
- Videreutvikle et bredt spekter av tiltak innenfor og mellom de ulike sektorene
- Tidlig identifisering, forebygging og intervensjon ved oppvekst- og atferdsproblemer
- Rask og effektiv oppfølging av barn og unge som har begått lovbrudd
- Økt støtte til barn og unge som er utsatt for kriminalitet
- Basere det kriminalitetsforebyggende arbeidet på kunnskap, analyse og erfaring
- Jobbe aktivt for å utvikle samarbeidet med ulike instanser i statlig, privat og frivillig sektor
- Koble forebygging/behandling innenfor kriminalitet, rus og psykisk helse
- Trekke de unge, foreldre/foresatte, venner m.m. aktivt inn i forebygging og rehabilitering

Innsatsområder:

1. Sikre trygge skoler
2. Tett og målrettet oppfølging av unge lovbyggere
3. Forebygge og beredskap i forhold til konflikter og vold
4. Målrettet forebygging i sentrum og mot utvalgte arenaer og målgrupper
5. Utvikle gode modeller for arbeidet ovenfor målgruppen 18 – 23 år (SaLTo +)
6. Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Handlingsprogrammet skal ligge til grunn for utarbeidelse av den lokale SaLTo handlingsplanen. Men de sentrale føringene vektlegger at SaLTo arbeidet på bydelsnivå skal være tilpasset de lokale utfordringene. Disse utfordringene vil variere fra bydel til bydel. De sentrale føringene gir derfor rom for ulik prioritering av innsatsområdene og målgruppens aldersspenn. Den lokale handlingsprogrammet rulleres årlig i etterkant av vedtatt revideringen av sentralt handlingsprogram.

Lokale utfordringer:

Nyere forskning og statistikk fra de offentlige tjenestene viser ingen alarmerende utvikling lokalt på bydel. Erfaringer hos offentlig ansatte underbygger dette. De opplever bydelens utfordringer som gjennomsnittlige, men likevel er det enkelte områder som utpeker seg spesielt. Generelt påpeker tjenestene betydning av tidlig intervensjon både i forhold til alder og problemutvikling som den mest effektfulle strategi for å hindre en uheldig utvikling.

Det tverretatlige samarbeidssystemet har prioritert følgende satsningsområder for 2009 for områdene psykisk helse, barnevern og kriminalitetsforebyggende arbeid (rus):

- Sikre kontinuiteten i tilbudene ved overgang fra barnehage til grunnskole, fra grunnskole til videregående skole og særlig ved overgang fra barn til voksen.
- Barn og unge med høyt skolefravær i grunnskole og videregående skole.
- Barn under 15 år med atferdsvansker som begår lovbrudd.
- Vold i hjemmet, vold i nære relasjoner

- Økt samarbeid om enkeltsaker mellom barneverntjenesten og de øvrige tjenestene
- Utvikle gode lokale tiltak for barn og unge i barneverntjenesten.

Satsningsområdene rulleres årlig hver høst i forbindelse med budsjettprosessene.

Målgruppe:

Generelt:

Målgruppa for SaLTo i Bydel Østensjø er barn og unge mellom 6 -18 år (23) med hovedfokus på aldersgruppen 12 – 18 år.

Spesielt:

- Barn og unge som
- Vokser opp under vanskelige forhold
 - Viser dårlig tilpasning til omgivelsene
 - Foretar lovbrudd

Individuelt:

- Oppfølging og handling ved førstegangskriminalitet
Oppfølging av offeret – barn og unge som har vært utsatt for vold

Faste representanter i det tverretatlige samarbeidet – Bydel Østensjø

Styringsgruppe

Manglerud politistasjon, stasjonssjef
Avdelingssjef for BUP Oslo Syd
Utdanningsetaten, områdedirektør
Bydel Østensjø, bydelsdirektør
Avdelingssjef barn og kultur (møteleder)
Avdelingssjef velferd og fritid
SaLTo koordinator (sekretær)

Gro Smedsrud
Håkon Ruud
Johanna Lervik
Tove Stien
Tommy Grotterød
Mary Ann Gursli
Anne-Sissel Slaatsveen

Samordningsutvalget

Avdelingssjef barn og kultur (leder av utvalget)
BUP Oslo Syd, Enhet Østensjø (ledernivå)
Leder av forebyggende avsnitt – Manglerud politistasjon
En representant fra barneskolene (ledernivå)
En representant fra ungdomsskolene (ledernivå)
En representant fra videregående skoler (ledernivå)
Avdelingssjef velferd og fritid
Seksjonsleder barnehager
Representant fra Fagsenteret barn og unge
Leder sosialtjenesten – tiltakssenteret
Leder av barnevernkontoret
Leder av Oppfølging- og tilretteleggertjenesten (OFOT)
Leder forebyggende helse barn og unge
SaLTo- koordinator (sekretær)

Tommy Grotterød
Jørgen Blom
Dag Harald Drevsjø
Elisabeth Fremmergård
Bodil Arnestad

Mary Ann Gursli

Trude Aas/Irene Demuru
Eva Salomonsen
Gry Røste
Hilde Marie Myrvold
Vigdis Malt Marøy
Anne-Sissel Slaatsveen

TILTAKSPLAN SALTO BYDEL ØSTENSJØ 2009 – 2012

Innsatsområde 1: Sikre trygge skoler

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
1.1 Skolene, politiet og Bydel Østensjø har kjennskap til hverandres tjenester og fagkompetanse, og benytter disse på en hensiktsmessig måte.	1.1.1 Kontaktpersoner i bydelens tjenester er gjort kjent i skolene. Lister som klargjør kontakten med samarbeidende instans, er tatt i bruk.	1.1.1.1 Det utarbeides lister til bruk i skolene over kontaktpersoner i barneverntjenesten, skolehelsestjenesten, politi, utekontakt, fritidsklubber o.a. Listen revideres minimum to ganger i året.	Liste distribueres til skolene i september og i februar.	SalTo koordinator	Leder av de ulike tjenestene for barn og unge i Bydel Østensjø, BUP og Manglerud politi.
	1.1.2 Seminaret "Sammen om felles barn" er gjennomført hvert år.	1.1.2.1 Samarbeidsseminar "Sammen om felles barn" arrangeres årlig for alle bydelens skoler, BUP, PPT, Manglerud politi og bydelens tjenester.	Gjennomføres i mars.	SalTo koordinator	
1.2 Det obligatoriske programmet Unge og Rus 8.kl. er gjennomført årlig og er blitt satt i sammenheng med elevenes øvrige oppvekstmiljø.	1.2.1 Hver ungdomsskole har benyttet skolehelsestjenesten, utekontakt og forebyggende politi i gjennomføringen av Ung og Rus. Samarbeidet er forankret i skolenes psykiske helseplan.	1.2.1.1 Hver ungdomsskole benytter skolehelsestjenesten, utekontakt og forebyggende politi i gjennomføringen av Ung og Rus	Innen skoleåret	Ungdomsskolene i bydelen	Skolehelsestjenesten, utekontakt, forebyggende politi, SalTo koordinator

Innsatsområde 1: Sikre trygge skoler

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
1.3 Skolene, Utdanningsetaten, NAV og Bydel Østensjø har en samordnet og effektiv oppfølgningstjeneste.	1.3.1 Møtene med ungdomsskolene og de fem utvalgte videregående skole er gjennomført etter planen. Antallet henvendelser fra de fem videregående skolene på enkeltelever har økt i forhold til antall henvendelser i 2008. Samarbeidet er forankret i skolens psykiske helseplan.	1.3.1.1 Rådgivere på ungdomsskolene informerer OT på bydel om elever som trenger bistand etter endt grunnskole. 1.3.1.2 OT på bydel kontakter de fem mest brukte videregående skolene for å styrke rutinene for varsling når elever faller ut av videregående skole.	Hvert år innen 15. juni og innen 15. september Innen 15. oktober hvert år.	Rådgivere ved hver ungdomsskole OT på bydel - utekontakt	OT på bydel – utekontakten, OT sentralt i Utdannings-etaten
1.4. Skolene, PPT, bydelen og BUP har koordinerte tiltak ovenfor elever med høyt skolefravær.	1.4.1 Arbeidsgruppen for ”Psykisk helse i Oslo skolen” utarbeider prosjektbeskrivelse innen juni 2009 og er innarbeidet i skolens psykiske helseplan. Prosjektet er iverksatt fra skolestart høsten 2009 med en prosjektperiode skoleåret 2009/2010.	1.4.1.1 Et fraværsteam bestående av skolehelsestjenesten, utekontakt, prosjekt ”Ja- du kan”, sosiallærere, PPT og BUP starter opp et pilotprosjekt på Skøyenåsen skole høsten 2009. Fraværsteamet iverksetter koordinerte tiltak ovenfor elever med høyt gyldig/ugyldig fravær. Tiltaket inngår som et tiltak i skolens psykiske helseplan. Evaluerings	Utarbeidelse av prosjekt- beskrivelse innen 01.07.2009 Oppstart av prosjektet 15. august 2009. 01.01.2010 15.06.2010	SalTo koordinator Skøyenåsen skole SalTo koordinator	PPT, BUP, politi, utekontakt, barnevern, prosjekt ”Ja - du kan”, skolehelsestj. Skøyenåsen skole

Innsatsområde 1: Sikre trygge skoler

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
1.5 Elever på ungdomsskolen og i videregående skole får alternative tilbud til ordinær undervisning.	1.5.1 Tiltaket driftes i henhold til målsetting og har hatt minimum 20 ungdommer i løpet av kalenderåret. 1.5.2 Tiltaket driftes i henhold til målsetting og antall brukere.	1.5.1.1 Tiltaket "Fra jobb til fullført skolegang" – gir arbeidstrening fem dager i uka for elever som faller ut av videregående skole. 1.5.2.1 Prosjektet "Aktiv" – gir et aktivitets tilbud en skoledag i uka til ungdomsskoleelever med skolevegring.	Fast tiltak	Leder utekontakt	Sosialtjenesten, NAV, barnevern tj.
1.6 Ungdom i bydelens to videregående skoler tilbys samtaletilbud fra skolehelsetjenesten i samarbeid med BUP – enhet Nordstrand	1.6.1 Ungdom i videregående skole har fått tilbud om samtale v/ helsetjenesten i videregående skole (økt tilgjengelighet/ flere fagfolk). Samarbeidet er forankret i skolens psykiske helseplan.	1.6.1.1 Tiltaket "Utviklingsfremmende samtaler" gir tilbud om samtale med klinisk helsepersonell og/eller helsesøster på skolen der eleven går. Tiltaket gjennomføres i samarbeid med BUP enhet Nordstrand og skolene. Helsesøsterressursen økes med 50 %. 100 % psykolog eller klinisk sosionom tilsettes fra BUP, men arbeider sammen med helsesøster i skolehelsetjenesten.	Igang satt og prosjektet avsluttes 01.01.2010 01.04.2009	Fritidsleder Skullerud aktivitets- hus Leder helse- tjenester barn og unge	Ungdomsskole, utekontakt, barnevern tj. BUP – enhet Nordstrand
1.7 Bidra til at elever i ungdomsskolen og videregående skole med psykiske vansker og lidelser får et bedre læringsmiljø og bedre tilpasset opplæring.	1.7.1 Alle ungdomsskoler og videregående skoler har utarbeidet plan for å ivareta elevenes psykiske helse. Det er utviklet gode samarbeidsrutiner mellom bydel, PPT, BUP, skolene.	1.7.1.1 Prosjekt "Psykisk helse i Osloskolen" bistår skolene med å utarbeide en plan for å ivareta elevenes psykiske helse, samt utvikle gode samarbeidsrutiner mellom skolehelsetjenesten, BUP, PPT, oppfølgningstjenesten og skolene.	Prosjekt- perioden avsluttes juni 2009.	Utdannings etaten. (Ansvaret fra prosjekt til fast tiltak avklares juni 2009.)	Barnevern tj. utekontakt, skolehelsetj. SaLT-to-koord. PPT og BUP

Innsatsområde 2: Tett og målrettet oppfølging av unge lovbrytere

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
2.1. Barn og unge som har begått lovbrudd får tett oppfølging for å hindre gjentatt kriminalitet.	2.1.1 Bekymringsamtale er gjennomført ovenfor målgruppen.	2.1.1.1 Bekymringsamtaler gjennomføres ovenfor ungdom i risikozonen og førstegangs kriminell ungdom.	Iverksatt	Manglerud politi v/leder forebygg. avsnitt	
	2.1.2 Lovbrudd foretatt av barn under 15 år er vurdert etterforsket.	2.1.2.1 Politiet vurderer etterforskning av alle lovbrudd begått av barn under 15 år.	Iverksatt	Manglerud politistasjon v/leder forebygg. avsnitt	
	2.1.3 Unngå fristoverskridelser i straffesaker begått av ungdom under 18 år.	2.1.3.1 Politiet behandler alle straffbare saker begått av lovbrytere under 18 år innen 42 dager jf. gjeldende regler.	Iverksatt	Manglerud politistasjon v/leder forebygg. avsnitt, leder etterforsk., leder påtale	
	2.1.4	2.1.4.1 Politiet vurderer overføring av straffesaker til barneverntjenesten etter endt etterforskning.	Iverksatt	Manglerud politistasjon v/leder forebygg. avsnitt, leder etterforsk., leder påtale	

Innsatsområde 2: Tett og målrettet oppfølging av unge lovbyggere

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
2.1 Barn og unge som har begått lovbrudd får tett oppfølging for å hindre gjentatt kriminalitet.	2.1.5 Barnevernet har uttalt seg i straffesaker med lovbyggere over 15 år etter anmodning fra politiet.	2.1.5.1 Barnevernet uttaler seg i straffesaker med lovbyggere over 15 år hvor politiet ber om det.	Iverksatt	Manglerud politistasjon v/leder forebygg. avsnitt, leder etterforsk., leder påtale	Barneverntj.
	2.1.6 Barnevernet har gitt tilbagemelding om iverksatte tiltak ovenfor lovbyggere under 15 år i alle saker som er overført fra politiet til barnevern.	2.1.6.1 Barnevernet gir tilbagemelding i alle saker gjeldende ungdom under 15 år som er overført til barnevernet.	Iverksatt	Barneverntj. v/leder av barnevernkont.	Politiet
	2.1.7 Møter avholdes i tråd med rutine og dagsorden inntil føringene for oppfølgingsteam blir vedtatt og "SOS" er blitt vurdert i sammenheng med disse føringene.	2.1.7.1 Møtene "Sammen om sakene" (SOS) holdes ukentlig i henhold til rutine. Når føringene for oppfølgingsteam er på plass, foretas det en evaluering av "SOS".	Iverksatt 31.08.2009	Bv-kons. Manglerud politistasjon	Barnevernk OFOT Manglerud politi

Innsatsområde 2: Tett og målrettet oppfølging av unge lovbrøyttere

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
	2.1.8 Oppfølgingsteam er opprettet i henhold til sentrale føringer fra politirådet og Byrådsavdelingen for velferd og sosiale tjenester (VST)	2.1.8.1 Oppfølgingsteam er vedtatt opprettet i politikretsen i løpet av høsten 2009. Sentrale føringer for oppfølgingsteamet ses i sammenheng med tiltakene "Sammen om sakene" (2.1.7) og "Unge gjengangere" (2.3.1) for å vurdere en samordning og effektivisering av samarbeidet i enkeltsaker.		SalTo koordinator	Barnevern, OFOT, bv.kons Manglerud politi, SalTo Sone Syd, SalTo sekretariatet
2.2. Tettere individuell oppfølging av unge lovbrøyttere som er i overgangen fra fengsel til frihet.	2.2.1 Det er inngått en samarbeidsavtale mellom aktuelle aktører i Kriminalomsorgen, Frømsorgen og Bydel Østensjø.	2.2.1.1 Bydel Østensjø tar kontakt med Ungdomsteamet i Oslo Fengsel for å se på mulighetene for å styrke samarbeidet med Frømsorgen og Kriminalomsorgen. Det innhentes erfaringer fra tilsvarende arbeid fra bl.a. SalTo Grønerløkka, VST og Helse og velferdsetaten (HEV).		NAV v/teamleder	Tiltakssenteret v/prosjektleder "Ja- du kan", utekontakten, SalTo koordinator
2.3 Forhindre at ungdom utvikler en kriminell karriere og hindre rekruttering av kriminelle nettverk/grupper. Sikre et byomfattende blikk på kriminalitetsproblemer.	2.3.1 Arbeidet med ungdommer som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet er godt koordinert ved at rutinene/planene for tiltaket "Unge gjengangere" blir fulgt opp.	2.3.1.1 Tiltaket "Unge gjengangere" omfatter ungdom mellom 15 – 18 år som har begått fire eller flere kriminelle handlinger. Det avholdes regelmessige møter lokalt (på bydel) og regionalt (politikretsen) hvor forebyggende avsnitt, etterforskning, påtale og barneverntjenestene deltar.	Iverksatt	Bv.kons. Manglerud politi forberede / lede lokale og regionale møter.	SalTo lokalt, SalTo sentralt, barneverntj, politi

Innsatsområde 3: Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
3.1 Bydel Østensjø har en forebyggende beredskap ved uforutsette uheldige hendelser i barne- og ungdomsmiljøet.	3.1.1 Det er utarbeidet konkrete rutiner. Disse er gjort kjent i tjenestene og er benyttet når det oppstår hendelser i barne- og ungdomsmiljøet.	3.1.1.1 Det utarbeides rutiner som sikrer systematisk kommunikasjon og koordinerte tiltak mellom skole, bydel og politi. Disse rutinene skal ivareta både lokalt, regionalt og byomfattende nivå.	31.12.2009	SaLTo koordinator	SaLTo sentralt, Mangerud politi, nettverksgr., natteravner, kjøpesentrene, utekontakten, konflikthåndt. nettverket Sone Syd.
	3.1.2 Prosjektet "Straks teamet" er gjennomført i perioden 01.08.2009 – 31.12.2009. Prosjektet er evaluert og erfaringene implementeres.	3.1.2.1 "Straks teamet" opprettes høsten 2009 som et prøveprosjekt. Tverrfaglig sammensatt av faste ansatte i bydelen som raskt mobiliseres ved konflikter i bydelen. Finansieres av midler fra Barne- og likestillingsdep.	31.12.2009	SaLTo koordinator	Politi, fritidsklubb, barnevern, utekontakt, skole og skolehelsetj.
	3.1.3 Det er gjennomført minimum et Gatemeglingsverksted hvert år.	3.1.3.1 Gatemeglingsverksted benyttes for å lære ungdom i alderen 13 – 25 år å forebygge og megle i konflikter som oppstår i oppvekstmiljøet.	Iverksatt	Utekontakt og Røde Kors v/leder av prosjektet Gatemegl.	Fritidsklubbene, skolene

Innsatsområde 3: Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeidsinstans
3.1 Bydel Østensjø har en forebyggende beredskap ved uforutsette uheldige hendelser i barne- og ungdomsmiljøet.	3.1.5 Nettverk for konflikthåndtering er benyttet ved hendelser hvor det kreves regionalt samarbeid. Nettverket har bidratt til å utvikle gode forebyggende beredskapsrutiner.	3.1.5.1 Nettverk for konflikthåndtering Oslo Syd består av representanter fra politi, barnevern, utekontakt, SaLTo i de tre bydelene og representant fra Konfliktrådet og Oslo Røde Kors. Nettverket deler erfaringer, kompetanse og mobiliseres ved konflikter.	Iverksatt	SaLTo koordinatør Bydel Nordstrand	
3.2 Unge vitner og kriminalitetsofre får hjelp og oppfølging.	3.2.1 "Trygghetsprogrammet" er gjort kjent på skolene, i bydelens tjenester og på Manglerud politistasjon. Minimum fem ungdommer skal ha fått trygghetsguide i løpet av et år.	3.2.1.1 "Trygghetsprogrammet" benyttes i arbeidet med oppfølging av vitner og ofre. Det gjennomføres oppfølgingsseminar høsten 2009 og utarbeides informasjonsmaterieill innen 01.08.2009	Iverksatt	Manglerud politistasjon v/koord. for Trygghetsprogrammet	SaLTo koord., utekontakt, fritidsklubber, sosiallærere, skolehelsetj. barneverntj.

Innsatsområde 4: Forebygging i sentrum og mot utvalgte målgrupper og arenaer

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
4.1 Bydel gir tiltak på et tidligst mulig stadium ovenfor barn som viser atferdsproblemer.	4.1.1 PMTO er benyttet ovenfor vedtatt prioritert målgruppe.	4.1.1.1 Det gis rådgivning av foresatte med barn opp til 12 år som viser atferdsproblemer (PMTO). Det vurderes (bl.a. hos Atferdssenteret) om tiltaket kan knyttes opp mot yngre søsken av unge kriminelle og evt. om det er ønskelig å prioritere denne målgruppen.	31.12.2009	Avdelings- sjef barn og kultur	
4.2 Bydelen gir et samordnet tilbud av høy faglig kvalitet til unge som står i fare for å utvikle/ har utviklet rusmisbruk, eller som er i risikozonen.	4.2.1 Bydelen har rutiner for rustesting av ungdom 13 – 20 år med klar ansvarsfordeling mellom helsesøster, utekontakt, barnevern og politi. Disse rutine er kjent i tjenestene og blir praktisert.	4.2.1.1 Bydelen har revidert og godkjent rutinene for rustesting. Disse er gjort kjent internt i bydelen og hos eksterne samarbeidspartnere.	31.12.2009	Leder helsej. barn og unge	
4.3 Utsette ungdoms rusdebut/ redusere ungdoms bruk av rusmidler. Bevisstgjøre foreldre på sin rolle i rusforebyggende arbeid.		4.3.1.1 Politiet gjennomfører aksjon ”Ungdom og rus” med nulltoleranse i forhold til alkohol og narkotika i april/mai.	Hvert år i april/mai	Manglerud politistasjon v/forebygg. avsnitt	Skoler, skolehelsej., fritidsklubber, utekontakt, natravner m.fl.

Innsatsområde 4: Forebygging i sentrum og mot utvalgte målgrupper og arenaer

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
4.4 Utsatte barn og unge får samordnede tjenester på et tidligst mulig stadium.	4.4.1 Samarbeidet er evaluert halvårlig i samordningsutvalget. Samordningsutvalget er forelagt oversikt over hvem som melder til barnevernet.	4.4.1.1 Barnverntjenesten inngår samarbeidsavtaler med bydelens tjenester, politi, skolene og BUP. Det gjennomføres kontrolltiltak for å sikre at samarbeidet pågår som forutsatt.	Iverksatt	Avdelings- sjef velferd og fritid	

Innsatsområde 5: Utvikle gode modeller for arbeidet ovenfor målgruppe 18 – 23 (SaLTo +)

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeids- instans
5.1 Bydelen gir et samordnet tilbud av høy faglig kvalitet til unge som står i fare for å utvikle/ har utviklet rusmisbruk, eller som er/står i fare for å bli marginalisert.	5.1.1 Rusforebyggende tiltak er utviklet. Utvikling av tiltakskjeder som fanger opp ungdom med hjelpebehov er etablert. Overgang mellom ulike hjelpeinstanser er sikret. Det tverrfaglige er utviklet og samkjørt.	5.1.1.1 Prosjekt "Ja – du kan" gjennomføres i henhold til handlingsplanen.	Startet høsten 2008 og er planlagt avsluttet våren 2011.	Prosjekt- lederne "Ja – du kan"	Barnevernet v/OFOT, utekontakten, Skullerud aktivitetshus, NAV
	5.1.2 Kartleggingen er gjennomført og resultatet vil evt. bli benyttet til å initiere tiltak og benyttes i rulleringen av SaLTo handlingsplan 2010.	5.1.2.1 Prosjekt "Ja – du kan" har startet opp våren 2009 med å kartlegge gruppen unge sosialklienter opp til 24 år. Resultatet fra dette kartleggingsmaterialet benyttes evt. til å initiere tiltak.	31.12.2009	Prosjekt- lederne "Ja – du kan"	

Innsatsområde 6: Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeidsinstans
6.1 Informasjon og kunnskap om det kriminalitetsforebyggende arbeidet i Bydel Østensjø er tilgjengelig for beboere og samarbeidspartnere	6.1.1 Informasjon ligger på bydelens hjemmeside. 6.1.2 Bydelens beboere er informert gjennom FAU, frivillige organisasjoner og natteravn. 6.1.3 Bydelens skoler, PPT, BUP og DPS har mottatt informasjon	6.1.1.1 Informasjon om SaLTo legges fortløpende ut på bydelens hjemmesider. 6.1.2.1 Bydelens beboere informeres om SaLTo ved at FAU i grunnskolen, de frivillige organisasjonene og nattravnene får tilsendt informasjon elektronisk. 6.1.3.1 Bydelens skoler, PPT, BUP og DPS informeres om SaLTo ved å få tilsendt informasjon elektronisk.	Iverksatt Minimum en gang i året i oktober Minimum en gang i året	SaLTo koordinator SaLTo koordinator SaLTo koordinator	
6.2. Kriminalitet utført av unge lovbryttere i Bydel Østensjø er kartlagt og analysert.	6.2.1 En analyse av ungdomskriminaliteten i Bydel Østensjø er gjennomført minimum en gang i året.	6.2.1.1 En analyse av ungdomskriminaliteten i Bydel Østensjø gjennomføres minimum en gang i året.	Iverksatt	Manglerud politi v/stasjons-sjefen	
6.3 SaLTo arbeidet lokalt gjennomfører årlig en egenvurdering ved å benytte en analysemodell anbefalt av SaLTo sentralt.	6.3.1. Analysemodellen er benyttet ved rullering av SaLTo handlingsplan 2010.	6.3.1.1 SaLTo arbeidet benytter analysemodellen fra evalueringsrapporten "Kriminalitetsforebygging blant barn og unge i storbyene" i forbindelse med den årlige rulleringen av SaLTo handlingsplan	Årlig innen 31.01.	SaLTo koordinator	

Innsatsområde 6: Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Mål	Kriterier for måloppnåelse	Tiltak	Frist	Ansvar	Samarbeidsinstans
6.4 SaLTo arbeidet er kunnskapsbasert og benytter tilgjengelig forskning, undersøkelser og statistikk på en systematisk måte.	6.4.1 Det er utarbeidet en sjekkliste. Denne benyttes ved rullering av SaLTo handlingsplan 2010	6.4.1.1 Det utarbeides en sjekkliste for hvilke materiale som bør danne grunnlaget for en situasjonsanalyse, for eksempel: • Politiets trendrapport for Oslo • Manglerud politi sin lokale analyse • Statistikk OT • Brukerundersøkelser i skolen • Antall anmeldelser fra skolene	31.12.2009	SaLTo koordinator	SaLTo sentralt SaLTo Syd

08.07.2009 ass

Prosjektbeskrivelse for prosjektet "JA – du kan!"

- Et samlenavn på prosjektene "Ung uten rus" og "Tidlig innsats – NAV"

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Bydel Østensjø
3. Organisering av prosjektet – fokus på samarbeid
4. Hva vet vi?
5. Visjon og mål for prosjektet "JA – du kan!"
6. Målgruppe
7. Hva slags arbeidsmetoder skal vi bruke?
8. Begrepsavklaring
9. Litt om tjenestestedene prosjektet er forankret i
10. Utfordringer
11. Framdriftsplan 2009-2011
12. Budsjett
13. Referanser

- Vedlegg 1: Forankring i plandokumenter
- Vedlegg 2: Organisasjonskart for Bydel Østensjø
- Vedlegg 3: Organisasjonskart for prosjektet og oversikt over styringsgruppe, referansegruppe og prosjektgruppe
- Vedlegg 4: Handlingsplan 2009

Prosjektbeskrivelse for prosjektet "JA - du kan!"

- Et samlenavn for prosjektene "Ung uten rus" og "Tidlig innsats - NAV"

1. Innledning

Bydel Østensjø søkte i 2008 om midler fra Helsedirektoratet (H-dir) og Rusmiddelstatens kompetansesenter (RKS) til videreføring av prosjekt "EXIT- tiltak for unge rusmiddelmisbrukere" og til et nytt prosjekt "Tidlig intervensjon". Bydelen ble anmodet av H-dir og RKS om å samordne prosjektene til ett felles prosjekt. Prosjektbeskrivelsene ble så omarbeidet til prosjekt "Ung uten rus - en flerfaglig satsing for barn og unge med risiko for å utvikle rusmiddelproblemer".

På bakgrunn av prosjektsøknaden "Ung uten rus" ønsket NAV Drift og utvikling/Levekår og sosiale tjenester (NDU) å etablere et forprosjekt for et storbypilotprosjekt på sviktsoneproblematikk i Bydel Østensjø. En sentral føring i mandatet var at arbeidet skulle forankres på det lokale NAV kontoret. Prosjektet har fått navnet "Tidlig innsats - NAV".

Med utgangspunkt i prosjektbeskrivelsen for "Ung uten rus" og mandatet og føringene til "Tidlig innsats - NAV" fra NDU, er det utarbeidet en felles prosjektbeskrivelse for de to prosjektene med det felles navnet, "JA - du kan!". "Ung uten rus" har egen prosjektleder og tre prosjektmedarbeidere. Det er egen prosjektleder for "Tidlig innsats - NAV".

Prosjektet skal rette sin innsats mot barn og unge i alderen 12-24 år som står i fare for eller har utviklet rusmiddelrelaterte problemer eller som på andre måter står i fare for å bli marginalisert. Det skal arbeides med en utvalgt gruppe risikoutsatte barn og unge for utprøving og utvikling av metoder og tiltak for styrking av bydelens oppfølgingsarbeid rettet mot denne målgruppen.

Prosjektene "Ung uten rus" og "Tidlig innsats - NAV" har fått innvilget følgende tilskudd:

Fra Helsedirektoratet til "Ung uten rus":

- Kr 1 280 000 over Statsbudsjettet kapittel 0718.63 for 2009 "Tidlig intervensjon". Konf. tilsagnsbrev av 23.01.2009.

Fra Helsedirektoratet via Fylkesmannen til "Ung uten rus":

- Kr 981 600 over Statsbudsjettet kapittel 761 post 63 for 2008 "Tilskudd til kommunens oppfølgingsarbeid (STYRK)". Konf. tilsagnsbrev av 13.06.2008. Midlene er søkt overført til 2009.

Fra NAV Drift og utvikling til "Tidlig innsats - NAV":

- Kr 500 000 over Statsbudsjettets kapittel 621 post 63 for 2008 "Innsats overfor barn og unge i risikosoner". Konf. tilsagnsbrev av 10.12.2008 samt vedlegget "Forprosjekt til pilot i Bydel Østensjø" med mandat samt føringer til bruken av tilskuddet. Midlene er gitt til bruk i 2009.

Midlene innvilges for ett år om gangen i inntil 3 år. Prosjektet er forankret i både statlige og kommunale plandokumenter. Se mer utfyllende om dette i vedlegg 1.

2. Bydel Østensjø

Bydel Østensjø ligger sør-øst i Oslo. Per 01.01.2009 var det registrert 45 042 innbyggere i bydelen. Av disse er 7613 i alderen 12-24 år. Bydelen består av blokkbebyggelse, noe rekkehusbebyggelse og eneboliger. Bydel Østensjø ligger gjennomgående litt under gjennomsnittet av Oslo som helhet når det gjelder kriterier som bruttoinntekt, andel berørt av sosialhjelp, andel med høyere universitetsutdanning og barn med barnevernsvedtak.

3. Organisering av prosjektet – fokus på samarbeid

Bydel Østensjø er organisert etter en funksjonsdeling av arbeidsoppgaver. Prosjektet er lagt til avdeling velferd og fritid (VoF). Se organisasjonskart for Bydel Østensjø i vedlegg 2.

Prosjektet gjennomføres ved en matriseorganisasjon. I prosjektet "Ung uten rus" er prosjektleder forankret på tiltakssenteret, en del av sosialtjenesten som ligger utenfor NAV, og prosjektmedarbeiderne er forankret i henholdsvis barnevernets oppfølgingstjeneste (Ofot), utekontakten og Skullerud aktivitetshus. I prosjektet "Tidlig innsats - NAV" er prosjektleder forankret i sosialtjenesten i NAV. Prosjektet er tilført ytterligere faglig bredde ved at ruskonsulent på tiltakssenteret og fagkonsulent i enhet for helsetjenester for barn og unge skal delta aktivt i prosjektgruppa. Fagkonsulenten blir en link til skolehelsetjenesten og ungdomshelsestasjonen.

Alle prosjektmedarbeiderne har ansvar for oppfølging og koordinering av tiltak for et utvalg barn og unge i målgruppen med forankring i sin tjeneste. Arbeidet utføres ut fra gjeldende retningslinjer for lovregulerte tjenester med henhold til taushetsplikt, samtykke for samarbeid, dokumentasjon etc.

Hver prosjektleder har ansvaret for gjennomføring, samordning og rapportering innenfor sitt prosjekt. I tillegg har begge prosjektlederne ansvar for å samordne prosjektene og resultatene fra prosjektene. Prosjektene har felles styringsgruppe, felles referansegruppe og felles prosjektgruppe. Se mer om organiseringen og medlemmene i de ulike gruppene i vedlegg 3.

Ved denne organiseringen oppnås det at prosjektet forankres i de eksisterende tjenestene, samtidig som det innebærer en særskilt tilrettelegging for styrking av det flerfaglige samarbeidet. Dette vil lette mulighet til å forbedre koordinering, samarbeid og overganger mellom tjenester. I tillegg vil det gi godt grunnlag for kompetanseutveksling og felles kompetanseutvikling samt utvikling av tiltak.

4. Hva vet vi?

Risikoutsatte barn og unge fanges ikke tidlig nok opp av tjenesteapparatet. Det er en viktig utfordring "Att komma för sent så tidlig som möjligt" (Svensson m.fl. 1998). Utsatte barn og unge er ofte utsatt for flere risikofaktorer som kan påvirke og forsterke hverandre, og mange får ikke den hjelpen de trenger. Det er også et kjennetegn på målgruppen at de kan unndra seg kontakt og tiltak fra hjelpeapparatet blant annet med bakgrunn i at de ikke har innsikt i egne problemer og at de kan være i en tidlig fase i problemutviklingen (SH-dir rapport IS-1455).

Samarbeid mellom ulike tjenestesteder og instanser er avgjørende for et godt resultat i oppfølging av personer med sammensatte behov. Samarbeid mellom tjenester var et vesentlig punkt i det landsomfattende tilsynet som Fylkesmannen og Helsetilsynet gjennomførte i 2008

av kommunale helse-, sosial-, og barneverntjenester til barn. Bydel Østensjø var en del av dette tilsynet. Det ble avdekket ett avvik i bydelen. Avviket var som følger: "Bydel Østensjø har ikke systemer som sikrer tilstrekkelig samarbeid mellom skolehelsetjenesten, sosialtjenesten og barneverntjenesten." I Helsetilsynets samlede rapport fra tilsynet, rapport 5/2009 "Utsatte barn og unge – behov for bedre samarbeid", sies blant annet følgende: "De overordnede tilsynsmyndighetene anser det som svært alvorlig at det svikter i kommunenes tilrettelegging, samordning og oppfølging både når det gjelder å fange opp, utrede og følge opp de enkelte barna, og når det gjelder de unge som vil trenge barnevernets eller sosialtjenestens hjelp og støtte også etter fylte 18 år."

Mange barn og unge som mottar hjelp fra barnevernet vil ha behov for oppfølging og hjelp i sitt voksenliv. NOVA-rapporten 2/08 "Barnevern og sosialhjelp" viser at overgangsfaser er krevende for utsatte unge. Personer som har fått tiltak fra barnevernet, kommer gjennomgående dårligere ut på de levekårsfaktorene som er analysert, sammenliknet med personer som aldri har fått tiltak fra barnevernet. Rapporten konkluderer med at fokuset på omsorgssvikt blant barn, frafall fra skole og utdanning, fattigdomsproblemer, helseproblemer og rusmisbruk hos unge må skjerpes.

Russituasjonen i bydelen antas å ha en lignende utvikling som Oslo generelt. I NOVA-undersøkelsen "Ung i Oslo" som ble foretatt i 2006 og 1996 for 9. og 10. klasse og første videregående, sammenliknes snittverdier på ulike områder i 2006 og 1996. Undersøkelsen viser blant annet at andelen som har drukket seg tydelig beruset har sunket fra 1996 til 2006. Antall unge som har brukt hasj, marihuana eller andre narkotiske stoffer er også lavere i 2006 enn i 1996. I 2006 var gjennomsnittsalder for når den enkelte var full for første gang 13,8 år. I rapporten fra 2006 deles Oslo opp i fire områder; Oslo vest, Indre øst, Etablert Østkant og Ytre Østkant. Bydel Østensjø plasseres i Etablert østkant sammen med Nordstrand. Når det gjelder andelen som har drukket seg tydelig beruset, ligger Etablert østkant litt over Oslogjennomsnittet. Bruk av hasj, marihuana og andre narkotiske stoffer ligger litt under Oslosnittet. Statistikken for 2006 deles også opp på bydelsnivå. I Bydel Østensjø er tallene som følger: Siste år hadde 39,8 prosent drukket seg tydelig beruset, 8 prosent hadde brukt hasj eller marihuana, og 3,4 prosent hadde brukt andre narkotiske stoffer.

NIBR foretok en undersøkelse blant ungdomsskoleelever i "gamle" Bydel Østensjø i 2002. De fant at en betydelig andel av ungdom hadde erfaring med bruk av rusmidler, og at alkohol var det dominerende rusmiddelet. Det var da en særlig høy andel av bydelens 13-åringer som hadde prøvd alkohol og vært beruset sammenlignet med andre undersøkelser (Ruspolitisk handlingsplan 2007-2009).

Hovedtilbudet til unge under 20 år er videregående opplæring. Unge som ikke benytter seg av retten til videregående opplæring eller faller ut av opplæringen, skal få alternative tilbud om oppfølging gjennom oppfølgingstjenesten (AID: Handlingsplan mot fattigdom 2008-2009).

Mer enn hver tredje ungdom i videregående opplæring forlater opplæringssystemet uten å ha kvalifisert seg for et yrke eller for videre studier. Det er betydelig større frafall av elever på yrkesfaglig utdanningsprogram enn for elever på studieforberedende utdanningsprogram. En stor andel av de som faller fra i videregående opplæring har mangelfulle grunnleggende ferdigheter og svake karakterer fra grunnskolen. Elever med innvandrerbakgrunn faller oftere fra enn andre elever. Unge uten gjennomført videregående opplæring er mer utsatt for fattigdom og marginalisering enn andre (AID: Handlingsplan mot fattigdom 2008-2009).

5. Visjon og mål for prosjektet "JA – du kan!"

Visjon

Barn og unge skal bli møtt med "JA - du kan noe", "JA - du kan gjøre noe" og "JA – du kan forandre på noe". "JA – du kan!"

Hovedmål

Bydel Østensjø skal styrke innsatsen overfor risikoutsatte barn og unge for å forebygge og redusere rusmiddelrelaterte problemer.

Delmål 1

Risikoutsatte barn og unge skal bli fanget opp så tidlig som mulig for å få utredet behov for oppfølging og tiltak - tidlig identifikasjon.

Delmål 2

Risikoutsatte barn og unge skal få et helhetlig tilbud med individuelt tilrettelagte tiltak og tett oppfølging – tidlig intervensjon.

Delmål 3

Risikoutsatte barn og unge skal være i utdanning, arbeid eller annen aktivitet.

Delmål 4

Hjelpeapparatet skal være koordinert og samordnet, og det skal være kontinuitet i overganger mellom tjenester - sviktsoneproblematikk.

Delmål 5

Prosjektet skal bidra til økt kunnskap og kompetanse om metoder, tiltak, samhandling og samarbeid for å fange opp, utrede og følge opp risikoutsatte barn og unge.

6. Målgruppe

Risikoutsatte barn og unge i alderen 12-24 år som står i fare for å utvikle eller har utviklet rusmiddelrelaterte problemer eller på annen måte er marginalisert eller står i fare for å bli marginalisert.

7. Hva slags arbeidsmetoder skal vi bruke?

I arbeidet med et utvalg av barn og unge vil vi ha fokus på nettverksarbeid og bygge på mestringsfølelse med utgangspunkt i de unges ressurser og kompetanse. Vi vil arbeide ut ifra en helhetlig tankegang med tett individuell oppfølging og flerfaglig samarbeid.

Helhetlig tilnærming og skreddersøm av tiltak

I den helhetlige tilnærmingen vil vi ha fokus på familie og nettverk, helse og behandling, skole og arbeid, bolig, fritid samt økonomi. For å kunne arbeide ut ifra en helhetlig tankegang, er det nødvendig med en bred kartlegging og muligheten til å benytte seg av et vidt spekter av tiltak og virkemidler. Ut ifra dette kan oppfølging og sammensetting av tiltak skreddersys. Det blir viktig å ha fokus på tiltakskjedning slik at tilbudene som blir gitt henger sammen. I

kartleggingsprosessen vil vi innhente informasjon fra andre tjenesteytere og eventuelt familie, ha samtaler med deltakeren, ha tett samarbeid med tjenesteapparatet rundt den enkelte og gjøre observasjoner. Det finnes flere ulike kartleggingsverktøy. Vi vil bruke kartleggingsverktøy som EuropADAD/ASI og NAV sin arbeidsevneметодикк. Det skal ikke innhentes mer informasjon enn det som er nødvendig og relevant for å kunne sette inn riktige, egnede tiltak for den enkelte. Det skal gjøres nøye avveininger før kartleggingsverktøy tas i bruk med tanke på den belastningen det kan medføre for deltakerne å bli utsatt for de omfattende spørsmålene i disse kartleggingsverktøyene.

På bakgrunn av kartleggingen vil det sammen med deltakeren utarbeides individuell plan (IP) eventuelt andre typer skriftlige planer. Ved behov skal det opprettes ansvarsgrupper som møtes jevnlig for evaluering og fornying av IP. En suksessfaktor i planarbeid som involverer flere aktører, er godt forarbeid og gode skriftlige plandokumenter som forplikter. I utformingen av mål for hva den unge ønsker å fokusere på, kan det være behov for at den unge får tid til å tenke seg om og la målene utvikles eller "modnes". Det kan være behov for planlegging på områder som den unge ikke har viet mye tid og dermed ikke har et bevisst forhold til. Å bruke tid til samtaler rundt ulike temaer og la den unges tankeprosess gå i eget tempo, er derfor viktig for å komme frem til gode, realistiske mål den unge har et eierforhold til.

Prosjektet vil også bidra til å avdekke eventuelle mangler på tiltak og se på muligheten for å utvikle nye tiltak og virkemidler. Det helhetlige arbeidet forutsetter et godt flerfaglig samarbeid på alle nivåer.

En kontaktperson og tett individuell oppfølging

For at deltakere skal slippe å forholde seg til mange ulike personer i hjelpeapparatet, vil det legges vekt på at deltakerne skal ha en kontaktperson. Prosjektmedarbeiderne kan fungere som kontaktperson i den enkelte sak når det vurderes som hensiktsmessig. I kontaktpersonens rolle ligger det at kontaktpersonen skal følge opp deltakeren, bistå med praktiske gjøremål samt samordne og koordinere ulike tjenester og tiltak som deltakeren har behov for. Kontaktpersonen skal påse at deltakeren møter et samordnet og helhetlig tjenestetilbud. Kontaktpersonen blir på denne måten også en viktig del av det formelle nettverket.

Hjelpen som gis skal være hjelp til selvhjelp, ikke hjelp som fører til større avhengighet av hjelpeapparatet. Hjelpen som gis skal føre til opplevelse av mestring, være ansvarliggjørende og bidra til selvstendigjøring.

Å oppnå tillit er en del av relasjonsbyggingen. Det kan ta tid å bygge opp tillit og relasjon som legger grunnlag for et godt og konstruktivt samarbeid med barn og unge. Med enkelte kan det gå raskt, mens andre trenger lengre tid til å bli kjent. Deltakere som ikke følger opp og som eventuelt avviser hjelp, skal oppleve å ikke bli gitt opp. Dette må likevel balanseres opp mot respekt for den enkeltes ansvar for egne valg og eget liv.

Deltakerne skal også oppleve oppfølgingen som meningsfull og at det "skjer noe". En god relasjon i sosialt endringsarbeid er en relasjon som har et formål og som gir resultater.

Tilgjengelighet skal vektlegges. Det skal være mulighet for hyppig kontakt med deltaker og mulighet for å avtale møte på kort varsel. Medarbeiderne må kunne respondere raskt på henvendelser. Vi ønsker å legge til rette for "Lav terskel og åpen dør".

Fokus på familie og nettverk

The question is not, as for Hamlet,
to be or not to be,
but to belong or not belong.
(Marcel Proust (1992) In search of Lost Time, London)

Nettverk kan være en ressurs og en støtte når problemer oppstår. Nettverk deles gjerne opp i formelle og uformelle nettverk. Det formelle nettverket består av profesjonelle hjelpere og offentlige ansatte. De uformelle nettverkene er representert ved en persons omgangskrets som foreldre, søsken, slekt, venner og naboer. For risikoutsatte barn og unge har begge typer nettverk en viktig funksjon.

Ifølge Live Fyrand er tilhørighet og anerkjennelse det viktigste basale behovet vi mennesker har nest etter næring. Resultater fra en undersøkelse på Origosenteret viser at pasienter uten et uformelt rusfritt nettverk, ikke responderer på behandlingen de får. Endringsarbeid krever ofte at man må bryte kontakten med negative relasjoner og bygge opp kontakten med nye, gode relasjoner (Fyrand 2005).

Det er kjent i resiliensforskningen at en fortrolig og stabil relasjon til minimum en person virker forebyggende mot utvikling av problemer senere i livet. Det bør derfor arbeides med å kartlegge den unges uformelle nettverk og bygge relasjoner. En metode som kan brukes i den sammenheng er "Nettverksråd". Prosjektet skal sette seg inn denne metoden for bruk av nettverk og bruke det aktivt i saker der det anses hensiktsmessig.

For alle deltakerne under 18 år skal foresatte inkluderes i arbeidet. For deltakere over 18 år må dette godkjennes av den unge selv.

Spille på ressurser og bygge kompetanse

For å oppnå en størst mulig grad av selvstendighet og kompetanse i å ordne opp i eget liv etter endt oppfølging, er det viktig at den unge tar aktivt del i planarbeidet og gjennomføringen av planene. Oppgavene må imidlertid harmonisere med muligheten og evner til å gjennomføre dem. I mange tilfeller kan det være fristende å gjøre for mye for den unge slik at fremdriften i arbeidet skal gå raskere. Dette kan føre til at den unge ikke lærer hvordan ting skal gjøres, men det kan også frata dem følelsen av mestring og kontroll over eget liv.

Skolegang er viktig i oppbygging av kompetanse og mestringfølelse. Mange risikoutsatte unge slutter imidlertid på videregående skole blant annet fordi de har for lite teoretisk kunnskap fra ungdomsskole til å henge med. Skolegang avslører i mange tilfeller hva man ikke kan og bygger opp under en følelse av utilstrekkelighet og lavt selvbilde.

Ikke alle er motivert til skole og videre utdanning. Disse vil vi forsøke å kanalisere inn i arbeid. Arbeid er viktig både for å kunne forsørges seg selv og for egenutvikling. Enkelte unge vil først trenge arbeidsmarkedstiltak for å skaffe seg erfaring og arbeidslivskompetanse for å få en vanlig jobb. I arbeidslivet kan den enkelte få vist andre sider ved seg selv – at man duger og kan gjøre nytte for seg.

For at skole eller arbeid skal bygge opp under egenverd og mestringsfølelse, må den unge få tilstrekkelig grad av bistand slik at de kan mestre en skole- eller arbeidssituasjon.

Deltakerne kan også presenteres for alternative aktiviteter som kan bidra til utvikling av mestringsfølelsen. Sammen med deltakeren kan det finnes fram til aktiviteter som bygger opp under deres interesser, kompetanse, evner og talenter. Det kan blant annet skje gjennom deltakelse i ulike fritidsaktiviteter. Vi vil i hvert enkelt tilfelle vurdere om det er behov for dette og se på hva vi kan bidra med individuelt og eventuelt i grupper.

Samarbeid med andre

Samarbeid mellom ulike tjenestesteder og instanser er avgjørende for et godt resultat i oppfølging av personer med sammensatte behov og ligger som et underliggende premiss for arbeidet i prosjektet. Kontaktpersonens rolle blir viktig for å bistå den unge i samordning og koordinering av de ulike tjenestene og for å ha fokus på overganger mellom tjenester slik som overgangen mellom barnevern og sosialtjenesten/NAV.

Bydelen har stort fokus på å etablere og forbedre rutiner for samarbeid mellom ulike tjenester. Prosjektet vil prøve ut eksisterende samarbeidsrutiner og se på om det eventuelt er behov for ytterligere forbedringer samt avdekke eventuelle manglende rutiner.

Rådgivergruppe – de unge som ressurs

Vi ønsker å etablere en rådgivergruppe bestående av unge som er i en utsatt situasjon. Gruppen skal si noe om situasjonen for unge i bydelen, gi råd i forhold til hvordan hjelpeapparatet kan møte unge som er i en vanskelig situasjon og hva slags tiltak som trengs. Med dette ønsker vi å vise at de unge har kompetanse som etterspørres, at de er til nytte og at de gis ansvar. De innehar en kunnskap som vi har behov for.

8. Begrepsavklaring

Forebygging

Det har i mange år vært vanlig å dele forebyggingsbegrepet inn i primær, sekundær og tertiær forebygging. Disse har i løpet av de siste årene i økende grad blitt erstattet med begrepene universell, selektiv og indikativ forebygging selv om de ikke er helt overlappende. Dette fordi det i fagmiljøene har vært et skifte fra fokus på sykdom, risiko og problemer til fokus på helsefremmende arbeid ved styrking av prosessene som beskytter mot at problemer oppstår.

Universell/allmenn forebygging er tiltak som styrker de prosessene som beskytter mot at problemer kan komme til å oppstå i grupper eller befolkningen generelt. Dette kalles som regel universelle tiltak eller primærforebyggende tiltak.

Forskning på området viser at mange personer i ulike risikogrupper ikke klarer å nyttegjøre seg av universelle tiltak. Det bør derfor suppleres med selektive og indikative tiltak rettet mot dem som har den største risikoen for å utvikle rusproblemer (SH-dir rapport IS-1455).

Selektiv forebygging er tiltak rettet mot spesielle grupper som er mer utsatt enn andre for å utvikle problemer. Slik forebygging er rettet mot hele gruppen uavhengig av hvilken risiko den enkelte i gruppen måtte være utsatt for. Hensikten er å forebygge problemutvikling ved å

styrke beskyttelsesfaktorer som selvbildet og evnen til å løse problemer og hjelpe mennesker til effektivt å takle risikofaktorer som f.eks å leve i et miljø preget av narkotikaforbruk (SH-dir rapport IS-1455).

Indikativ forebygging er tiltak som rettes mot enkelt individer hvor risikofaktorer eller rusproblemer allerede er observert eller opplevd. Det kan for eksempel være barn med ADHD eller atferdsvansker (SH-dir rapport IS-1455).

Tidlig intervensjon

Tidlig intervensjon er å identifisere og starte håndteringen av et sosialt eller helsemessig problem på et så tidlig tidspunkt at problemet forsvinner eller blir minimalisert med en svært liten innsats.

Begrepet brukes om tiltak som settes inn tidlig i en definert problemutviklingsprosess. Problem utviklingsprosessen deles gjerne inn i tre faser:

1. I første fase kan man observere at det hos en gruppe personer er en svekkelse i beskyttelsesfaktorene, og risikofaktorer som man vet kan gi en forhøyet risiko for utvikling av problematferd kan observeres. Det er da grunnlag for å sette inn tiltak mot hele gruppen. Dette kalles **selektive tiltak**.
2. I andre fase er det mulig å observere at enkeltpersoner har begynt å utvikle en konkret atferd som etablert kunnskap tilsier gir en forhøyet risiko for definerte problemer. Dette gir grunnlag for å sette inn tiltak som rettes mot personer på en indikasjon om begynnende risikofylt atferd altså **indikative tiltak**.
3. I den tredje fasen kan det observeres symptomer på at et definert problem har oppstått. Det er vanlig å trekke et skille mellom tidlig intervensjon og behandling når problemutviklingen er kommet til det punktet der kriteriene for å stille en diagnose er oppfylt.

Det er hittil dokumentert at tidlig intervensjon på rusfeltet kun har vist å ha effekt i en så tidlig fase av problemutviklingen at en person ikke vil kunne fanges opp av rusbehandlingssystemet (SH-dir rapport IS-1455).

Sviktsone

Vi har valgt å bruke begrepet sviktsone om personer som på ulike måter er marginalisert i forhold til samfunnets krav og forventninger uten å få tilstrekkelig oppfølging eller tiltak. De kan være på vei inn i rusavhengighet, kriminalitet, gjengvirkosomhet eller lignende. Begrepet blir gjerne brukt om en tilstand/posisjon hvor behovet for tiltak er forholdsmessig mye større enn tilgangen. Begrepet blir også brukt om mangel eller sviktende samhandling mellom tjenesteytere.

Flere faginstanser har påpekt at det i hjelpeapparatet har preg av å være uklare gråsonerområder – ”sviktsoner” – hvor det er ønskelig å utvikle bedre samhandling mellom de ulike instansene. Spesielt gjelder dette svikt i samhandling i overgangsfasene mellom skoler, barnevern og voksentjeneste samt fengsel og tilbud ved løslatelse.

Risikofaktorer

En risikofaktor er en hvilken som helst faktor hos individet eller i oppvekstmiljøet som kan assosieres med økt sannsynlighet for negativ psykososial utvikling i fremtiden. Eksempler kan være tidlig debut i bruk av alkohol, utagerende atferd, mobbing, positiv til rusmidler, sensasjonssøkende, manglende kunnskaper om rus og risiko, utsatt for vold eller seksuelle overgrep, omsorgssvikt, rus og/eller psykiske problemer i familien, stor fattigdom, venner med rusbruk, kriminalitet/antisosiale normer, lav sosial status hos venner, dårlige skoleprestasjoner, skulk, læreversker og barn og unge som lever i utsatte geografiske områder (SH-dir rapport IS-1455).

Resiliens – motstandskraft og beskyttelsesfaktorer

Resiliens handler om barnets evne til å klare seg på tross av at det har gjennomlevd sterke belastninger som krig, katastrofer og vanskelige oppvekstvilkår. Resiliensforskning viser at de faktorene som kjennetegner barn som klarer seg, blant annet er at de finner noen områder der de kan erfare mestring, de har utviklet ulike kreative måter å uttrykke seg på, de henter styrke gjennom fellesskap med jevnaldrene, og ikke minst er de kommet fram til en forståelse av belastningene de har vært gjennom slik at livet igjen kan oppleves som kontinuerlig og meningsfylt (Waaktaar, Christie 2000).

Individuelle resiliensfaktorer er medfødt robusthet, sosiale ferdigheter, lett temperament, selvstendighet, mestring, følelse av egenverd, kognitiv kapasitet, opplevelse av mening og sammenheng, kreativitet, hobbyer og interesser.

Familiemessige resiliensfaktorer er bedre foreldre/barn samspill i spebarnsalder, fastere strukturer, regler, ritualer, grenser, minst en resilient forelder, foreldre som tillater hjelp fra andre, felles verdioppfatninger i hjemmet, sterke slektsbånd, høyere sosio-økonomisk status, lite uttrykt kritikk og negative følelser.

Resiliensfaktorer i nettverket er minst en betydningsfull person som har sett barnet over tid, gruppeidentitet/gruppefølelse, felles verdier og samfunnsstrukturer som støtter personens mestringsstrategier (Waaktaar, Christie 2000).

9. Litt om tjenestestedene prosjektet er forankret i

Sosialtjenesten

Sosialtjenesten i Bydel Østensjø er organisert i to enheter, NAV Østensjø, sosialtjenesten og tiltakssenteret. Prosjektledelsen til "JA – du kan!" er lagt til sosialtjenesten, henholdsvis NAV og tiltakssenteret.

NAV Østensjø

Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) i Bydel Østensjø omfatter den statlige Arbeids- og velferdsetaten (tidligere Aetat og trygdeetaten), sosialkontorvirksomheten og arbeidet med introduksjons- og kvalifiseringsprogram. NAV Østensjø hadde offisiell åpning den 13. januar 2009. Kontoret har en leder for den kommunale virksomheten og en leder for den statlige etaten. Kontoret består av et felles publikumsmottak for stat og kommune, 2 kommunale oppfølgingsteam og to statlige oppfølgingsteam. I den kommunale virksomheten er arbeidet

med de unge fordelt etter dato på de ulike veilederne. I den statlige etaten er arbeidet med de unge tillagt to ansatte. Prosjektleder er tilknyttet oppfølgingsteamet i den kommunale NAV-virksomheten. Det arbeides med å etablere et Ungdomsforum som skal lette samarbeidet rundt unge i NAV.

NAV Arbeid har et delansvar for Oppfølgingstjenesten (OT) jf. avtale mellom utdannings- og arbeids- og velferdsmyndighetene i Oslo. Ansvar for OT-elever er fordelt mellom ungdomsskole, videregående skole, utekontakten, NAV Arbeid i tillegg til OT sentralt i Utdanningsetaten. I henhold til ungdomsgarantien i NAV skal ungdom under 20 år som er uten jobb eller skoleplass tilbys arbeidsmarkedstiltak. En del unge som ikke ønsker videregående opplæring har også sosiale og helsemessige problemer som gjør at de trenger oppfølging og tilrettelegging.

Det skal velges ut 10-15 unge fra målgruppen i alderen 16-24 år som skal med i prosjektet. Prosjektleder vil arbeide tett sammen med veiledere på NAV om oppfølgingen av deltakerne. Ved å jobbe tett sammen vil man kunne dra veksler på hverandres styrke og kompetanse. Det vil sikre kontinuitet for deltakeren og ikke være så sårbart ved fravær. I tillegg vil erfaringene fra prosjektet fortløpende bli implementert i organisasjonen.

Tiltakssenteret

Tiltakssenteret er sosialtjenestens utførertjeneste når det gjelder rustiltak, psykisk helse og boligsosialt arbeid. Her tilbys råd, veiledning og støttesamtaler innen rus og psykisk helse. Det gis praktisk bistand til mestring av boforhold, forvaltning av egen inntekt og utarbeidelse av individuell plan. Det er også tilfeller hvor personer som ikke er tilknyttet sosialtjenesten får bistand fra tiltakssenteret. Det kan blant annet være veiledning av foresatte til rusavhengige. Tiltakssenteret tilbyr bistand fra boveiledere/miljøarbeidere, sosialkonsulenter, psykisk helsearbeidere, bestillertjeneste for psykisk helse, førstesekretærer(økonomisk forvaltning), ruskonsulent, samt bydelens 2 treffsteder. Prosjektene "*Vilje viser vei*" og "*Bolig som base*" har også tilhold på tiltakssenteret.

Det skal velges ut 10-15 unge fra målgruppen i alderen 18-24 år som er tilknyttet tiltakssenteret og som man tror kan nytte seg av ytterligere forsterket oppfølging på ulike områder. Oppfølgingen skal foregå i tett samarbeid med sosialkonsulent som en forsterkning av det eksisterende tilbudet på tiltakssenteret. Ved å jobbe tett sammen vil man kunne dra veksler på hverandres styrke og kompetanse. Oppfølgingen skal baseres på metoder beskrevet i kapittel 7. Hvilke metoder som skal benyttes, og i hvilken grad de settes inn, tilpasses hver enkelt sak. Det skal være stort fokus på fleksibilitet og individuell tilpasning.

Oppfølgings- og tilretteleggertjenesten - Ofot

Oppfølgings- og tilretteleggertjenesten (Ofot) er en del av barneverntjenesten og organisert som et eget tjenestested sideordnet barnevernkontoret. Ofot er utførerenheten til bydelens barneverntjeneste og har ansvar for tiltak tilrettelagt for barneverntjenestens målgruppe med særskilt ansvar for ungdom som samtykker til ettervern etter fylte 18 år. I tillegg ligger ordinært saksbehandlingsansvar for ungdom som samtykker til ettervern etter fylte 18 år også hos Ofot.

Ofots hovedoppgaver omfatter direkte klientarbeid og individuell oppfølging samt tilrettelegging av tiltak og tjenester i samarbeid med interne og eksterne tjenester. I tillegg har

Ofot ansvar for rekruttering av oppdragstakere som besøkshjem, støttekontakter, miljøarbeidere m.m. Avdelingen ble opprettet i mars 2007 og har 8 årsverk.

Det skal velges ut 10-15 barn og unge som skal delta i prosjektet. Det vil bli lagt vekt på et tett samarbeid med de andre ansatte ved Ofot. Dette vil være med på å sikre individuelt tilrettelagte tiltak, helhetlig oppfølging, høy faglig kvalitet og kontinuitet i arbeidet som skal videreføres. For at barn og unge skal møte et koordinert og samordnet hjelpeapparat og sikre kontinuitet i overganger mellom tjenester og tiltak, blir det også en sentral oppgave å videreutvikle Ofots samarbeid med relevante instanser.

Utekontakten

Utekontakttjenesten i Bydel Østensjø består av 4,7 årsverk og har sine kontorer i Oppsal samfunnshus. Utekontaktene arbeider i turnus og gjennomfører oppsøkende virksomhet tre kvelder i uka - mandag, onsdag og fredag. Oppfølgingstjenesten (OT), som dreier seg om å hjelpe de som av ulike grunner velger bort videregående skoler, er formelt lagt til utekontakten i Bydel Østensjø. Hver utekontakt er knyttet opp mot en eller to av ungdomsskolene i bydelen.

Utekontakttjenestens målgruppe er barn og unge i Bydel Østensjø i alderen 12-23 år. De fleste som utekontaktene er i kontakt med, er i alderen 14-18 år.

Oppsøkende virksomhet er en metode for å bli kjent med flest mulig ungdom i Østensjø bydel og eventuelt avdekke ulike behov for hjelp. Utekontaktene oppsøker steder der ungdom oppholder seg, slik som fritidsklubber, skolegårder, bensinstasjoner, kjøpesentra, kiosker eller ved idrettsanlegg og badesteder om sommeren. Utekontakten ønsker et tetttest mulig samarbeid med andre aktuelle tjenester i Bydel Østensjø.

Skullerud aktivitetshus

Skullerud aktivitetshus består av fast klubbvirksomhet for målgruppen 13-18 år, medieverksted, idrett- og utfordringsgrupper samt et skolevegringsprosjekt. I tillegg rommer huset frivillige organisasjoner, arbeidstrening samt tiltak som ligger under tiltakssenteret.

Aktivitetshuset er under stadig utvikling og skal legge til rette for gode lokale tiltak for ungdom i nærmiljøet.

Skolehelsetjeneste og ungdomshelsestasjon (HFU)

Ifølge "Forskrift om kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten" er formålet med tjenesten å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold og forebygge sykdom og skade. Helsekontroller som utføres i tjenesten etter et anbefalt program, defineres i loven som "nødvendig helsehjelp" som barn og unge har en lovbestemt rett til å motta. Grunnbemanningen i skolehelsetjenesten og ungdomshelsestasjonen utgjøres av helsesøster og lege. I tillegg er fysioterapeut, ergoterapeut og psykiatrisk sykepleier tilknyttet tjenesten på ulike måter.

Det er etablert skolehelsetjeneste ved alle bydelens skoler. Tjenesten er et lavterskeltilbud for elevene. I tillegg skal den gi alle barn, unge og deres foresatte et programfestet tilbud om forebyggende helsehjelp. Gjennom regelmessige konsultasjoner kan tjenesten bidra til å fange

opp utsatte barn og unge og nå dem med tiltak på et tidlig tidspunkt. Skolehelsetjenesten samarbeider nært med skolens ledelse og pedagogiske personale, bydelens øvrige hjelpetjenester og spesialisthelsetjenesten.

Bydelens ungdomshelsestasjoner, Bogerud HFU og Manglerud HFU, er et helsetilbud med lav terskel for ungdom mellom 13-23 år. Tjenesten er bemannet med helsesøster og lege. Åpningstiden er fem timer per uke, og det er ingen timebestilling (drop-in). Tilbudet er gratis for ungdommen. De ansatte har samarbeid med bydelens øvrige tjenester for ungdom, andre deler av primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

10. utfordringer

Prosjektet har to prosjektledere. Dette er en ressurs og en styrke for å fange bredden i det vi skal jobbe med. Dette forutsetter at prosjektlederne er samordnet. Det må settes av tilstrekkelig med tid for samarbeid og avklaring av ansvars- og arbeidsoppgaver.

For å legge til rette for best mulig samarbeid mellom de ulike tjenestestedene er prosjektet matriseorganisert. De prosjektansatte er ansatt på fem forskjellige tjenestesteder og skal forholde seg til sin leder der, men samtidig forholde seg til prosjektledelsen. For å få delt lederskap til å fungere, må det være mest mulig avklart hvilke oppgaver hver enkelt skal ha. Prosjektbeskrivelsen skal fungere som ramme for arbeidsmetodikk og hvilke ungdommer som skal tilbys oppfølging av prosjektet.

For å skape en felles forståelse for prosjektets mål og et helhetlig prosjektarbeid må det legges inn en ekstra innsats. Ukentlige møtepunkter, felles gruppeveiledning og felles deltakelse på aktuelle seminarer og konferanser vil bidra til at medarbeiderne blir bedre kjent, får økt fellesskapsfølelse og nærhet til prosjekt. Dette er spesielt viktig i opptartsfasen. Ved å invitere med lederne på de ulike tjenestestedene blir vi bedre kjent og samarbeidet vil flyte lettere. Ved at alle er med å presentere prosjektet på ulike tjenestesteder i bydelen vil medarbeiderne føle eierskap til prosjektet de er med å skape.

Matriseorganiseringen styrker mulighetene for å implementere kunnskap og nye arbeidsmetoder fortløpende i organisasjonen. Dette vil forhindre at prosjektet lever sitt eget liv i prosjektperioden og at kunnskap og erfaringer som blir opparbeidet forsvinner ved prosjektperiodens slutt. De prosjektansatte vil også i stor grad arbeide sammen med de øvrige ansatte om oppfølgingen av de unge.

I arbeidet vil vi forsøke å møte de unge på deres premisser for å oppnå kontakt. De prosjektansatte må være aktivt ute i miljøet og kunne stille opp på kort varsel. Å ha midler til for eksempel treningskort og kafébesøk kan være en måte å få etablert kontakt med ungdommer som i utgangspunktet kan forsøke å unndra seg kontakt.

I oppfølgingen av deltakere kan prosjektet påregne at det vil være huller i tiltaksapparatet. De prosjektansatte vil kartlegge og avdekke behov, men i mange tilfeller ikke kunne tilby et passende tilbud fordi tilbudene ikke finnes. Det kan for eksempel være mangel på egnede boliger med bemanning, mangel på kvalifiserings- og sysselsettingstiltak eller at disse tiltakene ikke er godt nok tilpasset den enkeltes situasjon.

For at prosjektet skal få bredde i erfaringen med oppfølging, blir det viktig å ta inn brukere med varierende behov. Noen saker vil være mer tidkrevende enn andre fordi de unges behov

20.08.2009

for bistand vil variere ut ifra problematikkens omfang. I perioder vil prosjektmedarbeiderne følge opp færre deltakere enn det forutbestemte antall på 10-15 personer.

11. Framdriftsplan 2009-2011

2009 - Oppstartsåret	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Samordning og videreutvikling av prosjektbeskrivelse for "Ung uten rus" og "Tidlig innsats – NAV"												
Godkjenning av prosjektbeskrivelse i styringsgruppa					18							
Samkjøring av prosjektgruppa												
Kompetanseutviklende tiltak for prosjektansatte												
Inntak (og utskrivning) av deltakere												
Oppfølging av deltakere												
Utvikling av tiltak og metoder												
Utvikling av evalueringsverktøy												
Informere om prosjektet og dele erfaringer												
Delrapportering og evaluering 2009												
2010 - Det store jobbeåret	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Delrapportering og evaluering 2009												
Inntak (og utskrivning) av deltakere												
Oppfølging av deltakere												
Utvikling av tiltak og metoder												
Informere om prosjektet og dele erfaringer												
Delrapportering og evaluering 2010												
2011 - Avviklingsåret	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Delrapportering og evaluering 2010												
Inntak av deltakere												
Oppfølging av brukere												
Utvikling av tiltak og metoder												
Erfaringsspredning												
Utskriving og evt. overføring av deltakere til andre												
Sluttrapportering og evaluering 2009-2011												

Spesifisert handlingsplan for 2009 ligger vedlagt (vedlegg 4). Handlingsplanen vil fungere som et arbeidsdokument og vil fortløpende bli oppdatert.

12. Budsjett

Inntekter	Spesifikasjoner	Beløp
Prosjektmidler	Fra helsedirektoratet "Tidlig intervensjon"	1 280 000
Prosjektmidler	Fra helsedirektoratet "STYRK"-midler	982 000
Prosjektmidler	Fra NAV Drift og utvikling "Innsats overfor barn og unge i risikosoner"	500 000
Bydelens eget bidrag	Kontorutgifter/administrasjon, informasjon/annonser, div. drift	150 000
Totale inntekter		2 912 000

Utgifter	Spesifikasjoner	Beløp
Lønn inkl. sosiale utgifter	2 prosjektledere 3 prosj.medarbeidere	2 615 000
Kontorutgifter/administrasjon		120 000
Informasjon/annonser		17 000
Annen drift		10 000
Veiledning/kurs		40 000
Tiltak for brukerne	Gruppeaktiviteter, individuelle aktiviteter, utstyr, materiell, bevertning, tolketjenester	60 000
Transport av brukerne til tiltak		50 000
Totale utgifter		2 912 000

13. Referanser

- Arbeids- og inkluderingsdepartementet: *Handlingsplan mot fattigdom – status i 2008 og styrket innsats 2009*
- Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Rapport våren 2008. *Rapport fra arbeidsgruppe for vurdering av den samlede innsatsen overfor unge i alderen 20-24 år*
- Bydel Østensjø: Ruspolitisk handlingsplan 2007-2009
- Fyrand L. (2005): *Sosialt nettverk 2. utg.* Universitetsforlaget
- Gjærum B., Grøholt B, Sommerchild H.(1998): *Mestring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre.* Tano Aschaug
- Helsetilsynet: Rapport 5/2009 *Utsatte barn og unge – behov for bedre samarbeid*
- Kristoffersen L. B., S. E. Clausen: *Barnevern og sosialhjelp.* NOVA-notat 3/08.
- Helse- og omsorgsdepartementet 11/2008: *Opptappingsplan for rusfeltet*
- Sosial- og helsedirektoratet 2007: Rapport IS-1455 *Tidlig intervensjon på rusområdet.*
- Svensson B., Svensson J., Torps D. (1998): *Att komma för sent så tidlig som möjligt. Om prevensjon, ungdomskultur og droger.* NAD-publikasjon nr. 34.
- Waaktaar, T. & Christie, H.J. (2000). *Styrk sterke sider: Håndbok i resiliencegrupper for barn med psykososiale belastninger.* Oslo: Kommuneforlaget.
- Øya, T.: *Ung i Oslo Levekår og sosiale forskjeller.* NOVA Rapport 6/07.

Vedlegg 1: Forankring i plandokumenter

St.prp. nr. 1(2008-2009) (Arbeids- og inkluderingsdepartementet - AID)

AID har en økt innsats overfor barn og unge i risikosoner. Hovedmålet er kompetanse- og utviklingstiltak for å forebygge og redusere fattigdom blant barn og unge. "Det er i 2008 bevilget 4,5 mill. kroner til en styrking av innsatsen overfor barn og unge i risikosoner og tiltak rettet mot ungdom med rusmiddel- og atferdsproblemer og særlig ungdom i overgangen mellom barnevern og voksenvern." Midlene videreføres i 2009.

Opptrappingsplan for rusfeltet (Helse- og omsorgsdepartementet)

Delmål 3.1 Tidlig intervensjon og mer tilgjengelige tjenester for barn og unge:

- Tjenesteapparatet skal være tilgjengelig for barn og unge som har særlig risiko for å utvikle rusmiddelproblemer. Vi skal sikre at alle som har en særlig risiko for å utvikle rusmiddelproblemer og personer med begynnende rusmiddelproblemer, får et riktig tilbud på et tidligst mulig tidspunkt.

Samarbeid og samordning av bruk av virkemidler – Avtale mellom utdannings- og arbeids- og velferdsmyndighetene i Oslo (Oslo 22.09.08)

3. Formålet

Avtalen skal styrke og systematisere samarbeidet mellom skolene, voksenopplæringen og arbeids- og velferdstjenestene i Oslo.

4. Forpliktelsene

Partene forplikter seg til å

- samarbeide om konkrete tiltak til beste for den enkelte bruker, deltaker og elev på tvers av tjenesteområder, etatsgrenser og skillet stat-kommune
- etablere systemer for samhandling, veiledning og rådgiving rundt den enkelte bruker, deltaker og elev

Her nevnes særlig samarbeid om

- å etablere kvalifiserende løp for ungdom, bygd opp om jobbsøking, arbeidspraksis og bruk av lærekandidatordningen og andre tilbud innen grunn- og voksenopplæringen

Bydelens ruspolitiske handlingsplan 2007-2009

Hovedmål i ruspolitisk handlingsplan:

- Bydelen skal ha et helhetlig og sammenhengende tilbud til personer med rusmiddelrelaterte problemer.
- Bydelen skal iverksette målrettede tiltak for å hindre skadelig bruk av rusmidler, med hovedfokus på barn og unge.
- Bydelen skal iverksette målrettede tiltak for behandling og rehabilitering i samarbeid med øvrig tiltaksapparat.
- Bydelen skal iverksette målrettede tiltak for omsorg og livskvalitet for personer med rusrelaterte problemer.

SaLTo handlingsplan Bydel Østensjø 2007 – 2008

Bydelen har prioritert følgende satsningsområder i planperioden:

- Tidlig intervensjon
- Ungdom uten opplæring/sysselsetting etter avsluttet grunnskole
- Ungdom med sammensatte problemer (kriminalitet/rus/psykisk helse)
- Utvikle lokale rustiltak
- Samordning av tiltak

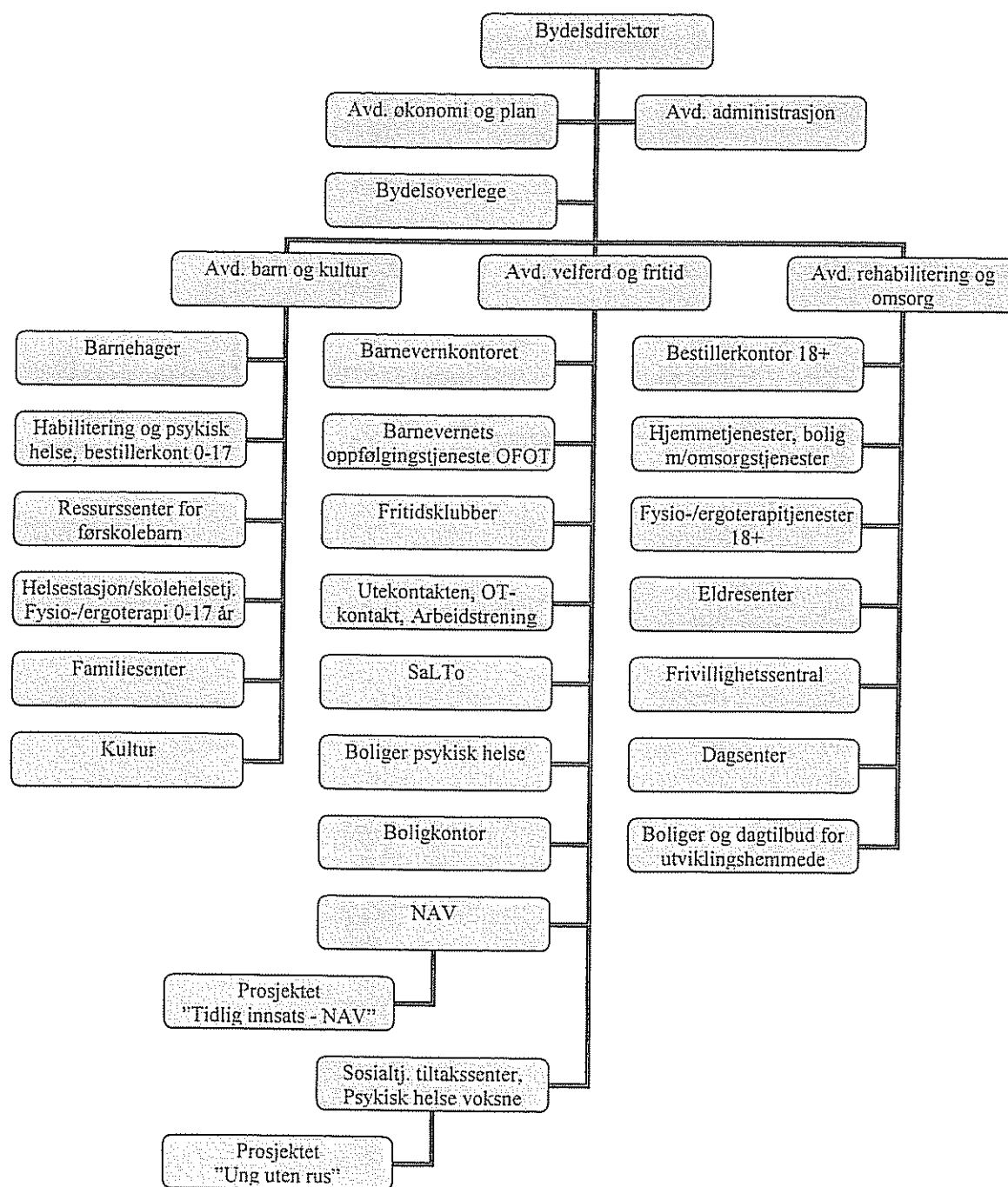
Virksomhetsplan 2009 for NAV Østensjø

Hovedmålet for bydelens tjenester i NAV er å oppnå færre på stønad og flere i arbeid og aktivitet. Ett av de lokale målene er som følger:

All ungdom under 25 år er i jobb, aktivitet eller skole.

- Alle ungdommer under 25 år skal ha hatt kartleggingssamtale og påbegynt handlingsplan innen 14 dager
- Godt samarbeid med alle samarbeidspartnere

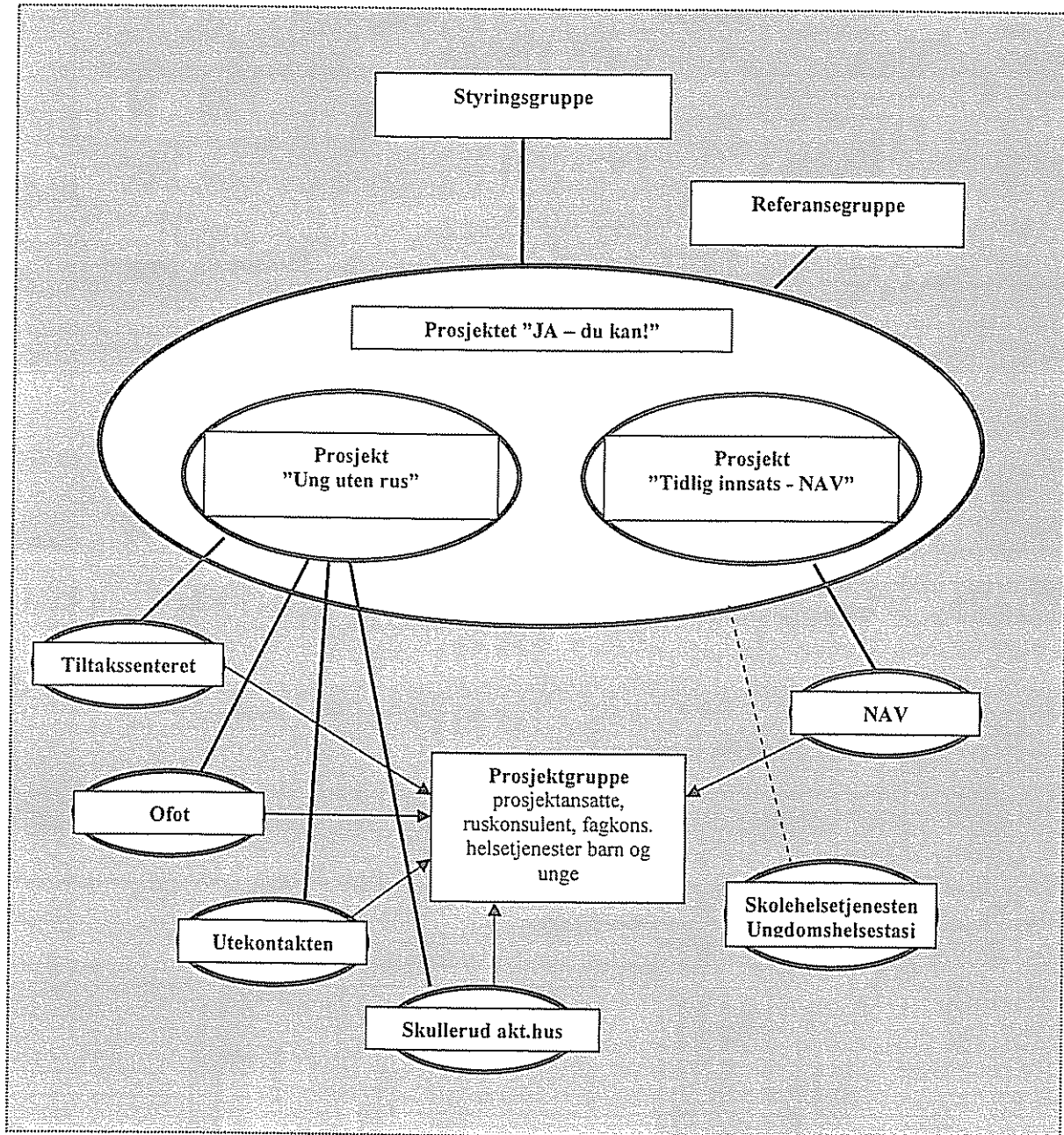
Vedlegg 2: Organisasjonskart for Bydel Østensjø

Vedlegg 3: Organisasjonskart og oversikt over styringsgruppe, referansegruppe og prosjektgruppe

Prosjektene "Ung uten rus" og "Tidlig innsats – NAV" har felles styringsgruppe, felles referansegruppe og felles prosjektgruppe.

Organisasjonskart

Styringsgruppe

Mary Ann Gursli, avdelingssjef velferd og fritid - leder for styringsgruppa
Tommy Grotterød, avdelingssjef barn og kultur
Hilde Marie Myrvold, leder barnevernets oppfølgings- og tilrettelegger tjenesten (Ofof)
Eva Salomonsen, leder tiltakssenteret

Kjetil Ødegaard, leder NAV
Jørn Skaug, leder utekontakten
Anne Sissel Slaatsveen, SaLTo-koordinator
Marianne Hofstad, prosjektleder "Ung uten rus" - sekretær
Grete Torgersen, prosjektleder "Tidlig innsats - NAV" - sekretær

Referansegruppe

Samordningsutvalget for flerfaglig/tverretattlig samarbeidssystem i Bydel Østensjø som har representanter fra administrasjonen, barnehage, pedagogisk fagsenter, sosialtjenesten, barnevern, forebyggende helse, BUP, politi, barneskole, ungdomsskole, vidergående skole i tillegg til SaLTo koordinator.

Prosjektgruppe

Marianne Hofstad, prosjektleder "Ung uten rus" - med delt lederskap for gruppa
Grete Torgersen, prosjektleder "Tidlig innsats - NAV" - med delt lederskap for gruppa
Beate Waatvik, prosjektmedarbeider i Ofot
Knut Erling Wedul/Kari Solvang, prosjektmedarbeider i utekontakten
Thomas Pedersen, prosjektmedarbeider på Skullerud aktivitetshus
Kirsten Berge, fagkonsulent i enhet for helsetjenester barn og unge
Bjørn-Eirik Eikrann, ruskonsulent på tiltakssenteret

Mandat for prosjektgruppa

Prosjektgruppa skal være et sentralt bindeledd for prosjektet "JA – du kan!" Hvert enkelt medlem vil i tillegg fungere som et bindeledd mellom prosjektet og sine respektive tjenestesteder. Prosjektgruppa vil samlet inneha bred kompetanse som vil komme prosjektet til gode. Gruppa vil møtes etter behov, men forholdsvis hyppig især i begynnelsen.

Prosjektgruppe skal:

- skape felles forståelse for prosjektet
- samordne arbeidet som blir gjort på de ulike tjenestestedene i forhold til prosjektet
- samordne og formidle erfaringer som blir gjort på de ulike tjenestestedene som er tilknyttet prosjektet
- diskutere felles problemstillinger og framgangsmetoder
- diskutere og samarbeide rundt enkeltsaker
- drive kompetanseutveksling og felles kompetanseutvikling
- utvikle tiltak

Vedlegg 4: Handlingsplan 2009

Delmål 1: Risikoutsatte barn og unge skal bli fanget opp så tidlig som mulig for å få utredet behov for oppfølging og tiltak – tidlig identifikasjon.		Frist	Ansvarlig	Samarbeids- instanser
1.1	Det skal avklares hvem som skal rekrutteres inn i prosjektet fra sosial- og barneverntjenesten.	30.06	Grete Marianne Beate	Prosjektgruppa
1.2	Rutiner og metoder for å identifisere risikoutsatte ungdom skal implementeres i arbeidet ved fritidsklubbene	31.10	Thomas	Fritidsklubbløderne
1.3	Rutiner og metoder for å identifisere risikoutsatte ungdom skal implementeres i arbeidet til utekontakten.	31.10	Knut- Erling/Kari	Utekontakten
1.4	Rutiner og metoder for å identifisere risikoutsatte barn og ungdom skal implementeres i skolehelsetjenesten og ungdomshelsetasjen.	31.10	Kirsten	Skolehelsetjenesten Ungdomshelsetasj.
1.5	Det skal tas kontakt med forebyggende enhet hos politiet for å drøfte muligheten for deltakelse ved gjennomføring av bekymringssamtaler hos politiet med tanke på videre oppfølging.	31.07	Knut- Erling/Kari	Politiet
1.6	Det skal drøftes muligheten for deltakelse på ukentlige parol møter hos Manglerud politistasjon.	31.07	Knut- Erling/Kari	Politiet
Delmål 2: Risikoutsatte barn og unge skal få et helhetlig tilbud med individuelt tilrettelagte tiltak og tett oppfølging – tidlig intervensjon.		Frist	Ansvarlig	Samarbeids- instanser
2.1	Deltakerne skal bli kartlagt og fulgt opp etter beskrevne metoder.	31.12	Oppfølgings- ansvarlig	
2.2	Etablere avtale med ungdomshelsetasjonene om at deltakerne får tilbud om helsesamtale og helsesjekk, også for de over 20 år.	31.08.	Kirsten	
2.3	Deltakerne skal tilbys en helsesjekk, legesamtale ved behov og en helsesamtale med eventuelt ernærings- og kostveiledning ved ungdomshelsetasjonen.	31.12	Oppfølgings- ansvarlig	
2.4	Deltakerne skal tilbys relevante tiltak.	31.12	Oppfølgings- ansvarlig	Ulike aktuelle tjenester
2.5	Delta i fraværsteam i et pilotprosjekt på Skøyenåsen skole bestående av skolehelsetjenesten, utekontakt, sosiallærere, PPT og BUP som skal iverksette koordinerte tiltak overfor elever med høyt fravær.	31.12	Thomas	Skolehelsetj., politi, utekontakt, PPT, sosiallærere, BUP
2.6	”Nettverksråd”, familieråd og andre metoder i nettverksarbeid skal benyttes i	31.12	Oppfølgings-	

	enkelt saker ved behov.		ansvarlig	
2.7	Ungdom i bydelen skal bli tilbudt hasj avvenningskurs.	31.12	Thomas	Uteseksjonen
2.8	Manglende tiltak skal avdekkes og meldes videre (avdekke sviktsoner) samt foreslå utvikling av nye tiltak der det er nødvendig og mulig.	31.12		
2.9	Ungdomsforum i NAV skal brukes til å diskutere arbeidsmetoder og enkeltsaker.	31.12	Grete	NAV Østensjø
Delmål 3: Risikoutsatte barn og unge skal være i utdanning, arbeid eller annen aktivitet.				
3.1	Deltakere skal bli søkt inn til arbeidsmarkedstiltak, kvalifiseringsprogram og andre tilbud i NAV.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	Samarbeidsinstanser NAV Østensjø NAV Intro NAV Arbeidsrådg.
3.2	Deltakere skal bli søkt inn til utdanningstilbud, også spesialiserte skoletilbud.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
3.3	Deltakere skal ved behov knyttes til de ulike aktivitetstilbudene i bydelen og frivillig sektor.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
3.4	Deltakere skal få individuell veiledning i jobbsøking i form av hjelp til utforming av søknad, cv og forberedelse til intervju.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
3.5	Deltakere skal få individuell veiledning i bruk av internett for å finne utdanningsmuligheter og arbeid.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
3.6	Deltakere skal få nødvendig hjelp som sikrer oppstart og gjennomføring av planlagte aktivitetstilbud.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
Delmål 4: Hjelpeapparatet skal være koordinert og samordnet, og det skal være kontinuitet i overganger mellom tjenester - sviktsoneproblematikk.				
4.1	Prosjektmedarbeiderne skal arbeide etter eksisterende samarbeidsavtale mellom sosial- og barneverntjenesten.	Frist	Ansvarlig	Samarbeidsinstanser Barnevern/Ofof Tiltakssenteret NAV Østensjø
4.2	Prosjektmedarbeider skal arbeide etter eksisterende samarbeidsavtale mellom barneverntjenesten og skolehelsejteneste.	31.12	Beate Marianne Grete	Barnevern/Ofof Skolehelsejtenesten
4.3	Prosjektmedarbeider skal bidra til å videreutvikle samarbeidsrutiner mellom barnevernkontoret og Ofof.	31.12	Beate	Barnevern Ofof
4.4	Prosjektmedarbeiderne skal arbeide etter eksisterende samarbeidsavtale mellom	31.12	Beate	Utekontakten

	utekontakten og barneverntjenesten.		Knut-Erling	Barnevern/Ofot
4.5	Det skal opprettes kontakt med lærere, foresatte og elever i 8.klasse ved å delta i prosjektet "Ung og rus".	30.09	Knut-Erling/ Kari	Rektor og driftsstyrene ved ungdomsskolene
4.6	Det skal sendes ut brev til alle videregående skoler i Oslo med påminnelse om at de skal melde fra til OT-kontakten i bydelen når elever fra bydelen slutter.	30.07	Knut-Erling/ Kari	
4.7	Avgiverskolene (ungdomsskolene) skal kontaktes for at melderutiner for elever som dropper ut av videregående skole skal forbedres.	15.06	Knut-Erling/ Kari	Rådgivere ved ungdomsskolene i bydelen
4.8	Manglerud, Ulsrud, Etterstad, Hellerud, Bjørndal og Sogn videregående skoler skal kontaktes for å forbedre melderutiner for elever som dropper ut av videregående skole.	15.06	Knut-Erling/ Kari, Grete	Videregående skoler
4.9	Samarbeide med ungdomsskolene i bydelen og Manglerud, Ulsrud, Etterstad, Hellerud, Bjørndal og Sogn vgs. om å fange opp de som ikke begynner på vgs. eller som dropper ut av skolen før 1.10.	01.10	Knut-Erling/ Kari, Grete	Ungdomsskolene 6 vgs
4.10	OT-ansvarlig i Utdanningsetaten skal kontaktes for å forbedre melderutiner for elever som dropper ut av videregående skole	30.06	Knut-Erling/ Grete	Utdanningsetaten
4.11	Ungdomsteamet i Oslo fengsel skal kontaktes for å etablere samarbeidsavtale for unge innsatte som er tilknyttet barnevern eller sosialtjenesten.	30.06	Marianne Elisabeth Holte	Ungdomsteamet i Oslo fengsel
4.12	Prosjektet skal dokumentere funn av sviktsoner og utvikle forslag til forbedringer når det gjelder samarbeid og tiltak.	31.12	Oppfølgings-ansvarlig	
4.13	Prosjektet skal ha oversikt over nærliggende prosjekter og samhandle med de som er aktuelle.	31.06	Marianne Grete	
Delmål 5: Prosjektet skal bidra til økt kunnskap og kompetanse om metoder, tiltak, samhandling og samarbeid for å fange opp, utrede og følge opp risikoutsatte barn og unge.		Frist	Ansvarlig	Samarbeidsinstanser
5.1	Kartlegge de unge (18-24 år) i sosialtjenesten og bearbeide innsamlet materiale for å få oversikt over deres situasjon.	15.06	Marianne Grete	
5.2	Kartlegge de unge (18-23 år) som har ettervern i barneverntjenesten og bearbeide innsamlet materiale for å få oversikt over deres situasjon.	30.09	Beate	
5.3	Prosjektet skal starte opp rådgivningsgruppe bestående av risikoutsatte unge.	31.10	Marianne Grete	
5.4	Prosjektet skal avklare hva slags data som skal samles inn for utarbeidelse av statistikk.	30.11	Marianne	Prosjektgruppa

20.08.2009

				Grete	
5.4	Prosjektet skal evaluere beskrevne arbeidsmetoder overfor risikoutsatte barn og unge.	30.11	Oppfølgings-ansvarlig		
5.5	Prosjektet skal evaluere ulike tiltak for risikoutsatte barn og unge.	30.11	Oppfølgings-ansvarlig		
5.6	Prosjektet skal evaluere samarbeidsformer overfor risikoutsatte barn og unge.	30.11	Oppfølgings-ansvarlig		
5.7	Det skal utarbeides en power-pointpresentasjon til bruk ved presentasjon av prosjektet.	31.05	Grete		
5.8	Det skal lages en informasjonsplan for presentasjon av prosjektet og erfaringsspredning.	31.12	Marianne, Grete	Prosjektgruppa	
5.9	Det skal utarbeides en informasjonsbrosjyre om prosjektet til samarbeidspartnere og til barn og unge.	30.09	Marianne Grete	Prosjektgruppa	
5.10	Prosjektbeskrivelse og årsrapporter legges ut på bydelens intranett- og internettsider.	30.06	Grete		
5.11	Skrive årsrapport.	31.12	Marianne Grete		

20.08.2009

